

AJUNTAMENT DE CALDES DE MALAVELLA

Caldes de Malavella, 1991: acció política i joventut

Raimon Bonal i Jaume Minguijón

FUNDACIO JAUME BOFILL

Maig, 1991

Index temàtic

Introducció

I. Aspectes demogràfics	7
1. La població de Caldes de Malavella	7
1.1 El creixement absolut de Caldes de Malavella. Els quatre darrers anys. Comparació amb les poblacions de l'entorn.	7
1.2 El creixement vegetatiu i migratori	10
1.3 El nucli i les urbanitzacions	12
2. Demografia juvenil a Caldes de Malavella	13
2.1 Els joves de Caldes en comparació amb les poblacions de l'entorn	13
2.2 La migració juvenil	14
2.3 Els joves el 1990: edat i sexe	16
2.4 L'estat civil dels joves de Caldes	17
2.5 La ubicació residencial dels nostres joves.....	18
2.6 Els joves en relació al seu treball	19
II. La joventut de Caldes de Malavella: present i futur.....	22
1. Aproximació metodològica a la vida dels joves.....	22
Justificació metodològica	31
2. La quotidianitat juvenil	34
2.1 L'escola, sota el signe de la utilitat funcional	34
2.2 La família, entre l'absentisme i la independència	39
2.3 El treball, un mercat dramàtic: immediatesa i construcció de futur	43

3. La joventut en el context	52
3.1 Les urbanitzacions, etnocentrisme i convivència	52
3.2 Les persones grans, estereotips i etiquetatges	57
3.3 La pressió social, institucions versus vivències	59
4. L'existència social dels joves de Caldes	67
4.1 Les relacions juvenils	67
4.2 L'ús del lleure	71
5. Les demandes juvenils	79
Conclusions. A manera de suggerències de política municipal juvenil	85

INTRODUCCIO

Caldes de Malavella (del llatí "Aquae Calidae" i del castell de "Malavella" avui desaparegut), al bell mig de la comarca de la Selva entre la zona de mar i de muntanya, és conegut pel foraster per la publicitat de les aigües homònimes que li han donat una reputació i per ésser un centre ferroviari de comunicacions que enllaça per carretera amb la zona turística de l'anomenada Costra Brava centre dintre del límits de la comarca. Però l'interès del municipi arrenca de consideracions històriques i de singularitats ben específiques.

Del seu subsòl brollen diverses fonts termals d'aigües bicarbonatades, sòdiques, clorurades a temperatures que oscil·len entorn del 60 graus centígrads. Els terratrèmols del 1755 i del 1798 estroncarien temporalment les fonts que han constituït de sempre la riquesa del municipi. Adhuc el 1945, després de la Segona Guerra Mundial, a instàncies dels aliats, s'hi establiria un centre d'internament per a súbdits dels països vençuts residents a l'estat espanyol i implicats en el nacionalsocialisme.

Ja en l'època romana, Caldes fou una important estació termal i les restes de termes romanes en són un eloqüent testimoni (al puig de les Animes i, sobretot, al puig de Sant Grau).

El Castell de Caldes, referenciat ja el 1053, convertit posteriorment en hospital i destruït a la fi del segle XIX, fou bastit com a defensa de la vila medieval juntament amb les muralles. El segle XIII l'avui municipi de Caldes formarà una batllia reial amb Llagostera i posteriorment formà part de la baronia de Llagostera.

Hi ha restes de regust modernista d'un conjunt de cases que revelen la importància balneària d'aquesta època. Actualment, són dos els balnearis de nomenada: Vichy Català amb un edifici de la fi del segle XIX i amb la reproducció del Pati dels Lleons de l'Alhambra de Granada; tant el balneari com la planta embotelladora que ha retallat considerablement el parc, aprofiten les deus dels

"Bullidors". I el balneari Prats que utilitza les aigües del "Raig d'en Mel o de la Mina" i que l'embotella amb el nom d'Aigua Malavella.

I es comercialitza també l'Aigua Imperial de les fonts de "Roquetes i de l'Hospital" i la de San Narciso de la font homònima de "Sant Narcís". En total, doncs, set deus importants que fan de Caldes el centre d'embotellament d'aigua carbònica més important de Catalunya.

L'extensió del municipi és considerable (57'19 quilòmetres quadrats) amb un nucli de petites dimensions dotat d'una gran superfície forestal delmada per les nombroses urbanitzacions, sovint il·legals, que s'han anat fent dins del terme. Hi ha zones de pasturatge, de regadiu (riu Onyar i rieres de Gotarra i de Benaula, a més de les rieres de Sils i la de Malavella) i de secà.

Els llocs toponímics més coneguts són: Santa Seclina, Materes i Franciac entre d'altres i el municipi enclou ara el veïnat de Folgueroles (o d'Israel) i una bona colla d'urbanitzacions (Llac del Cigne i Aigües Bones les més poblades) que donen testimoni d'un creixement progressiu del nucli habitat; però aquest és un fenomen molt recent. Riudellots de la Selva, Sant Andreu Salou, Cassà de la Selva, Llagostera, Vidreres, Sils i Vilobí d'Onyar limiten amb Caldes de Malavella.

El 1360 Caldes tenia 175 focs que, degut als estralls de la Pesta Negra, devallaven el 1381 a només 81. El 1553 es senyalen a Caldes 130 focs degut als immigrants procedents d'Occitània. El 1718 hi havia 539 habitants i el 1787, 996. L'increment fort és clarament posterior: 1.959 habitants el 1860, 2.150 el 1930, 2.963 el 1979 i 2.779 (1.340 homes i 1.438 dones) el 1986.

Caldes té un centre assistencial per a disminuïts mentals, la Institució Psicopedagògica de Nostra Senyora de Montserrat, regit per germanes hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús, que depèn de les diputacions provincials de Barcelona i de Girona i dels tribunals tutelars de menors d'ambdues províncies.

L'ajuntament de Caldes s'interroga sobre si mateix i demana a la Fundació Jaume Bofill una anàlisi de la vida i la identitat social dels seus joves entre els 12 i els 25 anys. De fet, hi ha situacions socials fruit de la vida col·lectiva que impulsen la consciència de la societat, en la persona dels seus representants, a qüestionar-se.

A Caldes de Malavella l'empenta demogràfica de les generacions més joves (suposen quasi la quarta part de la població) ha portat els responsables municipals a plantejar-se la necessitat d'obrir nous camins d'intervenció cultural, laboral, cívica, de lleure entre els nois i noies.

Es té la impressió que els centres de cohesió juvenil, exceptuant l'escola bàsica, són pocs (l'agrupació sardanista, el club de futbol, el club ciclista, per exemple), que les sortides laborals no són fàcils i que les activitats en aquests moments en marxa (el centre d'esplai per a majors de 14 anys, el taller municipal de teatre o el casal d'hivern pels més petits) ofereixen dubtes pel que fa a si és o no és una resposta adequada en el context d'una intervenció adient i que arribi a tots.

Què cal fer? Sobre quines motivacions, desigs o expectatives es mouen els mateixos nois i noies? Què volen concretament? Com articular respostes que s'avinguin a la realitat juvenil de Caldes de Malavella?

Són aquests ara per ara uns interrogants que no tenen resposta i que demanen a crits l'observació sistemàtica de la realitat juvenil al municipi. L'encàrrec està servit i el que sociològicament en diem la problemàtica està formulada i cal posar els instruments indispensables per a poder donar una resposta a la petició plantejada.

Però la traducció d'aquesta sol·licitud, realitzada a la Fundació Jaume Bofill l'octubre del 1990, s'ajunta també a una preocupació mobilitzadora; es tracta que els mateixos nois i les mateixes noies participin directament en la realització d'aquesta

feina i que en siguin efectivament els protagonistes: col.laborant en el treball de camp, sotmetent a l'anàlisi sociològica els seus discursos sobre la seva pròpia vida i fent objecte de debat el panorama que la realitat juvenil del poble pot oferir.

Ambdues intencionalitats, el coneixement i la mobilització, volen ésser presents en aquesta recerca i és amb aquesta intenció que cal afinar els instruments d'aproximació a la realitat juvenil de Caldes de Malavella.

La nostra exposició es divideix en dos grans capítols. Com que els joves inscriuen la seva identitat social en l'estructura poblacional de Caldes del fet que l'ésser jove és únicament una característica demogràfica d'aquesta població, a la primera part hem tractat els aspectes demogràfics de Caldes de Malavella i les determinacions o puntualitzacions que són pròpies dels joves. Les fonts d'aquest primer capítol són bàsicament documentals.

El segon capítol, després d'unes consideracions metodològiques indispensables, afecta directament el coneixement de la realitat del món juvenil a partir dels discurs fet pels mateixos joves. Intentarem veure com expressen la seva quotidianitat en l'escola, en la família i en el treball; com contemplen el medi social que els ha tocat viure en la convivència amb les urbanitzacions, les persones adultes i la influència de la pressió social; i com dimensionen la seva existència social a través de les relacions juvenils i de l'ús del lleure. L'expressió de les demandes juvenils és ja només i únicament un fruit de la realitat que els ha tocat viure.

Aquesta anàlisi ha estat feta amb un interès professional ben singular i només desitgem que aquest informe sigui veritablement un instrument de treball per a millorar la qualitat de vida dels joves de Caldes de Malavella.

Raimon Bonal i Jaume Minguijón
maig 1991

I. ASPECTES DEMOGRAFICS

1. La població de Caldes de Malavella

La curiositat científica del sociòleg respon a la pregunta de saber el perfil i les característiques més rellevants de la població que estem tractant; és per això que, abans d'abordar el tema que fa l'objecte d'aquesta petita recerca, ens interessa conèixer la població de la qual estem parlant.

1.1 El creixement absolut de Caldes de Malavella. Els quatre darrers anys. Comparació amb les poblacions de l'entorn.

Entre el 1970 (2.895 habitants) i el 1991 (3.178 persones) Caldes de Malavella ha experimentat un increment de 283 persones; és un creixement relatiu del 9'8 % en l'espai de vint anys a una mitja anual del 0'5 %.

Malgrat tot, el 1990 el mateix ajuntament encarregava una recerca (Relació de la població de Caldes de Malavella amb el seu àmbit territorial més proper) que posava en evidència que hi havia hagut forts desnivells en aquests creixements; hi ha anys amb dèbils increments de població al costat de seqüències temporals àdhuc negatives. Vegis el quadre següent:

Quadre 1. Evolució de la població de dret 1970-1990

<u>Any</u>	<u>Població</u>	<u>Creix.Absolut</u>	<u>Creix.Relatiu</u>	<u>Acumulat</u>
1970	2.895			
1971	2.888	-7	-0'24	-0'24
1972	2.877	-11	-0'38	-0'62
1973	2.816	-61	-2'12	-2'73
1974	2.863	47	1'67	-1'11
1975	2.945	82	2'86	1'73
1976	2.955	10	0'34	2'07
1977	2.950	-5	-0'17	1'90
1978	2.962	12	0'41	2'31
1979	2.963	1	0'03	2'35
1981	2.812	-151	-5'10	-2'87
1982	2.837	25	0'89	-2'-
1983	2.898	61	2'15	0'10
1984	2.921	23	0'79	0'90
1985	2.973	52	1'78	2'69
1986	2.776	-197	-6'63	-4'11
1987	2.812	36	1'30	-2'87
1988	2.940	128	4'55	1'55
1989	3.032	92	3'13	4'73
1990	3.160	128	4'22	9'15
1991	3.178	18	0'57	9'77

Font: L'estudi esmentat i ajuntament de Caldes de Malavella. La dada de 1980 no estava disponible.

Amb la finalitat de veure els desnivells d'increment poblacional el quadre precedent és prou il.lustratiu; però per tal de fer més visible aquesta dinàmica, fem l'agrupació d'aquestes dades en intervals de cinc anys. Es el quadre que segueix:

Quadre 2. Evolució de la població de dret. Grups quinquennals.

<u>Períodes</u>	<u>Població</u>	<u>Creix.Ab.</u>	<u>Creix.Rel.</u>	<u>Acumul.</u>
1970-1975	2.895-2.945	50	1'73	1'73
1975-1980*	2.945-2.888	-57	-1'93	-0'24
1980-1985	2.888-2.973	85	2'94	2'69
1985-1990	2.973-3.160	187	6'29	9'15

* Com que la informació del 1980 no estava disponible, s'ha utilitzat la mitja aritmètica de la població entre 1979 i 1981.

Font: elaboració pròpia a partir del quadre anterior.

Hi ha un fet revelador en aquest quadre: en quasi tot el període considerat s'observa un creixement positiu molt lent, exceptuant entre el 1975 i el 1980; de totes maneres, el darrer període entre 1885 i 1990 el creixement es dispara d'una manera espectacular (un 6'29 %).

Podem pensar que hi ha aquí un anunci d'una tendència futura en un període més o menys llarg? No podem respondre amb certesa sense tenir un coneixement ple de l'estructura poblacional de Caldes; ens cal veure la importància demogràfica dels joves que, al cap i a la fi, són els vertaders responsables que la tendència apuntada es mantingui.

I la tendència observada a Caldes cal contrastar-la amb la dinàmica demogràfica de les poblacions que es troben en el seu entorn geogràfico-ambiental; és el que ens permetrà tenir compte de la importància comparativa del fenomen observat a Caldes de Malavella. Es el que vol expressar el quadre que segueix:

Quadre 3. Evolució de la població de l'entorn de Caldes
(1970-1986)

<u>Municipi</u>	<u>Població</u>		<u>% increment</u>
	<u>1970</u>	<u>1986</u>	
Caldes de M.	2.880	2.776	-3'61
Cassà de la S.	6.120	7.078	15'65
Llagostera	4.464	5.081	13'82
Riudellots de la S.	1.017	1.174	15'43
Sils	1.923	2.058	7'02
Sant Andreu Salou	242	156	-35'54
Vidreres	2.677	3.591	34'14
Vilobí d'Onyar	1.564	1.924	23'01

Font: L'estudi esmentat del 1990.

El signe negatiu en el creixement de la població de Caldes en el període considerat situa el nostre municipi en unes característiques singulars en el context d'un creixement relativament important. No hem pogut dur l'anàlisi més enllà del 1986 del fet de no tenir dades; però si retrocedim en el temps (entre el 1950 i el 1986), Caldes de Malavella es situa encara en els darrers llocs.

S'ha de dir, doncs, que el creixement de Caldes és lent i fins èpoques ben recents per sota del ritme dels pobles del seu entorn. Amb tot, es constata en els darrers quatre anys un canvi de sentit i una tendència notable de creixement que fa canviar radicalment la perspectiva.

1.2 El creixement vegetatiu i migratori

Com contribueixen els factors de creixement de la població a l'increment de Caldes de Malavella? Quina importància diferencial tenen respectivament la natalitat o la immigració? Podem fer prospectiva de futur respecte a la dinàmica de la població de Caldes? Es tracta només d'un fenomen conjuntural?

El quadre que segueix ens parla de la natalitat.

Quadre 3. Moviment natural de la població. Dades absolutes
1970-1990

<u>Any</u>	<u>Població*</u>	<u>Creix.Abs.</u>	<u>Saldo Migrat.</u>	<u>Creix.Veget.</u>
1970	2.895			
1971	2.888	-7	0	-7
1972	2.877	-11	-13	2
1973	2.816	-61	-69	8
1974	2.863	47	39	9
1975	2.945	82	69	13
1976	2.955	10	5	5
1977	2.950	-5	-5	0
1978	2.962	12	26	-14
1979	2.963	1	-8	9
1980	2.963	0	-4	4
1981	2.812	-151	-145	-6
1982	2.837	25	35	-10
1983	2.898	61	58	3
1984	2.921	23	26	-3
1985	2.973	52	66	-14
1986	2.776	-197	-190	-7
1987	2.812	36	43	-7
1988	2.940	128	120	8
1989	3.032	92	80	12
1990	3.160	128	130	-2
1991	3.178	18	36	-18
<hr/>				
Total		283	299	-16

* La població és la del primer de gener de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'estudi esmentat i de dades de l'ajuntament.

S'ha de subratllar la poca influència de les tasses de natalitat i de mortalitat a la població de Caldes de Malavella. I se'ns acudeix l'interès que pot tenir considerar la distribució precedent sense tenir compte dels darrers cinc anys marcats per un fort increment. La diferència és ostensible:

Quadre 5. Moviment natural de Caldes per agrupacions anuals.

<u>Períodes</u>	<u>Creix.Relat.</u>	<u>Creix.Veget.</u>	<u>Creix.Migr.</u>
1970-1985	2'69	0'07	2'76
1985-1990	6'29	0'13	6'16

Font: elaboració pròpia a partir del quadre precedent.

Està molt clar que, pel primer període considerat, el lleuger increment de la població (78 persones) fou degut bàsicament a la migració; la tendència s'intensifica considerablement al segon període i ens fa entrar en la convicció que el motor de creixement de Caldes és degut a l'aportació demogràfica de la població nouvinguda.

Diguem finalment que, segons les dades donades per l'ajuntament, l'any 1990 les edats compreses entre els 11 i els 25 anys representaven el 20'63 % de la població immigrada aquell any, exactament la quinta part d'aquesta població nouvinguda. Pels darrers cinc anys aquesta proporció de població juvenil era la següent:

<u>% població 11-25 anys immigrada</u>	
1986.....	13'43
1987.....	19'67
1988.....	27'13
1989.....	32'02
1990.....	20'63
<hr/>	
Total.....	24'57

Font: Ajuntament de Caldes de Malavella.

1.3 El nucli i les urbanitzacions

Degut a greus errors informàtics, el tractament d'aquesta informació l'hem realitzat a través de xifres relatives; si ho féssim en nombres absoluts hi hauria excessives anomalies.

Entre 1981 i 1990, el conjunt format pel nucli poblacional, la població disseminada i Franciac, va experimentar un creixement del 8'03 %, mentre que les anomenades urbanitzacions van créixer un 1.533'33 %; en conjunt Caldes de Malavella creixia el 19'41 %.

Aquestes dades ens revelen que el focus d'atracció de la població arribada a Caldes sigui el de les urbanitzacions; una hipòtesis molt plausible. El Llac de Cigne i Aigües Bones aquesta mateixa data del 1990 totalitzaven el 64 % de la població de les urbanitzacions.

Ens manca saber el relleu que la població jove té a les immigracions. Aquest serà l'objecte de l'estudi que segueix.

2. Demografia juvenil a Caldes de Malavella

2.1 Els joves de Caldes en comparació amb les poblacions de l'entorn

Quina evolució ha experimentat la població juvenil durant el període analitzat del 1970 al 1990? A l'hora d'aproximar-nos a aquesta dada ens trobem amb la gran dificultat que els censos i els padrons de població agrupen la informació de manera diversa; és a dir, estem comparant dades el concepte de les quals té lleugeres variacions. Això ens impedeix fer afirmacions absolutes i estadísticament matemàtiques, encara que el que sí que ens permet és expressar i intuir unes concretes tendències. Es per això que tractem la informació només amb xifres relatives.

Quadre 6. La població juvenil de Caldes, Cassà i la comarca de la Selva. En percentatges. 1970, 1975, 1981 i 1986.

<u>Any</u>	<u>Grup d'edat</u>	<u>Caldes</u>	<u>Cassà</u>	<u>Comarca Selva</u>
1970	11-24	15'06 %	21'95 %	-
1975	10-24	29'06	22'45	23'12
1981	10-24	23'--	24'14	23'90
1986	10-24	25'07	24'48	24'04

Font: Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya. Elaboració pròpia.

Els percentatges de la població juvenil de Caldes oscil·len segons els anys entre el 15 i el 30 %; pensem que la xifra actual de joves deu estar probablement entorn del 21 % del total dels seus habitants.

Per altra banda, es veu clarament com la població jove de Cassà de la Selva és molt més estable que la de Caldes i la de la Selva, observant com a la darrera de les dades considerades les proporcions de joves són força similars entre les tres dimensions amb un lleuger predomini precisament de Caldes de Malavella.

De totes formes, la hipòtesi de la importància relativa de la migració a Caldes és la que explica les considerables diferències temporals observades al municipi, puix que en cada moment hi ha un sentit i una intensitat diferent de la migració.

2.2 La migració juvenil

Ja hem vist que per a la població en general, el fet migratori és molt important a Caldes fins al punt de quedar pràcticament minimitzada la taxa de natalitat. Quin pes tenen els joves en aquest creixement migratori? El quadre que segueix ens ho il·lustra.

Quadre 7. Els joves a Caldes el 1990: el nucli i les urbanitzacions. (12-25 anys). Xifres absolutes.

<u>Edats</u>	<u>Urbanitzacions</u>	<u>Nucli</u>	<u>Total</u>
12-14	17	115	132
15-16	11	72	83
17-25	48	404	452

Total 76 (11'39 %) 591 (88'61 %) 667 (100 %)

Font: Ajuntament de Caldes de Malavella.

Si, com sembla cert, la població de les urbanitzacions és majoritàriament immigrada, sembla una inducció lògica que el grup d'immigrats pot afavorir a mig termini el rejuveniment de la població total de Caldes. Aquest és un punt que cal aclarir donada la importància prospectiva que té sobre el futur d'aquest municipi.

Per a aclarir-ho, hem de correlacionar la residència dels joves amb el seu lloc de naixement. Com que les estadístiques es troben falsejades per causa de l'embalum relatiu de població que es desplaça a Girona o a Sant Gregori per a donar llum, hi ha un relatiu contingent de població que consta com a nascuda fora de Caldes i que en realitat són fills de Caldes. Fetes les correccions pertinents, tenim el quadre següent:

Quadre 8. Els joves: residència i lloc de naixement.

<u>Lloc de residència</u>	<u>nascuts a</u>	
	<u>Caldes</u>	<u>Fora de Caldes</u>
<u>Urbanitzacions</u>	1'3 %	98'7 % (76)
<u>Nucli</u>	68'2 %	31'8 % (591)
<u>Total</u>	60'6 %	39'4 % (667)

Font: Elaboració pròpia sobre les dades de l'ajuntament.

La importància de la immigració i els seus efectes sobre l'estructura de la població són determinants. De fet, pràcticament tots els joves que viuen a les urbanitzacions de Caldes de Malavella vénen de fora; es reforça, per tant, considerablement la

hipòtesi que es produeixi un cert distanciament entre els joves nouvinguts residents a les urbanitzacions i els de la resta de Caldes, precisament perquè l'homogeneïtat respectiva pot aguditzar un cert distanciament cultural.

De totes maneres, aquest 31'8 % de població juvenil resident a les entitats poblacionals considerades com el nucli de Caldes i que també prové de fora, fa pensar que es configura una realitat juvenil en la que la immigració acaba essent un fet clau per a comprendre els processos que es desenvolupen en el seu interior i que poden tenir repercussions clares en el futur demogràfic i cultural de Caldes de Malavella.

2.3 Els joves el 1990: edat i sexe

Dels llistats actuals dels joves residents a Caldes de Malavella n'hem fet una elaboració detallada. Pel que es refereix a l'edat i al sexe, tenim la distribució següent:

<u>Edat</u>	<u>Nois</u>	<u>Noies</u>	<u>Total</u>
12	19	27	46
13	23	28	51
14	18	17	35
15	23	14	37
16	22	24	46
17	28	24	52
18	22	28	50
19	29	21	50
20	22	24	46
21	25	23	48
22	28	28	56
23	20	33	53
24	22	25	47
25	23	27	50
Total	324	343	667

Les diferències són tanmateix ben petites. La distribució percentual per a cadascuna de les edats considerades es mou entre el 8'4 % dels 22 anys i el 5'2 % dels 14 anys; en aquest sentit,

si alguna cosa es pot dir al respecte és la poca proporció de nens i nenes de 14 i 15 anys (respectivament, 5'2 % i 5'5 %). Diferència explicable pel fet que molts dels nois i noies d'aquestes edats solen declarar un domicili de Girona per tal de poder matricular-se a un institut de la ciutat.

Si tenim compte de la diferenciació sexual, les proporcions són encara més imperceptibles. En un conjunt en el que predominen lleugerament les noies (51'4 %), hi ha moments en què les diferències s'aguditzen (62'3 % de noies als 23 anys i 62'2 % de nois als 19 anys). Les diferències són tanmateix només descriptives, sense prestar-se a significacions interpretables des del punt de vista de determinades tendències.

2.4 L'estat civil dels joves de Caldes

Es a partir dels 19 anys que comencem a trobar nois i noies casats i la proporció segueix lògicament una línia ascendent. La distribució que segueix ens ho demostra:

<u>Edat</u>	<u>Proporció de casats</u>
20	2'2 %
21	2'1
22	5'4
23	15'1
24	21'3
25	20'-

11'-

Queda evident que als 24 i als 25 anys, la cota més alta considerada dels nostres intervals d'edat, la proporció de persones casades arriba a la quinta part. Hom té la impressió que, entre els estudis i la dificultat de situar-se econòmicament i socialment en el context, l'estabilitat futura es sol allargar en els anys. Qui sap si una de les dificultats majors és la de la definició laboral

dels joves en aquests moments; més tard tindrem l'ocasió de comprovar-ho.

2.5 La ubicació residencial dels nostres joves

77 (1'11'5 %) dels joves de Caldes de Malavella viuen a les anomenades urbanitzacions i les diferències són fortes en funció de l'edat; per exemple, la proporció més alta és els 14 anys (el 17'1 % d'aquesta edat viuen en urbanitzacions) i la més baixa els de 25 anys (el 8'- % d'aquesta edat resideixen en urbanitzacions). Evidentment es tracta dels que hi viuen en una residència permanent.

Hi ha un interval d'edat particularment present a les urbanitzacions: es tracta del sector demogràfic que va des dels 13 als 17 anys. I aquesta dada s'explica del fet que moltes de les famílies que hi han fet un assentament definitiu ja venien amb els seus fills.

A les urbanitzacions hi resideixen proporcionalment més nois (57'1 %) i la distribució en funció del lloc de naixement és la següent: 15'6 % han nascut a la província de Girona, 80'5 % a algun indret de Catalunya. sobretot Barcelona i la seva província i només 3'9 % fora de Catalunya. No hem trobat ningú que hagi nascut a Caldes mateix. Segurament que això confirma la dada de la que hem parlat més amunt.

La importància relativa de les diverses urbanitzacions en la distribució dels joves que hi resideixen, queda reflectida en la distribució següent:

<u>Urbanització</u>	<u>% joves 12-25 anys</u>
LLac del Cigne	40'8 %
Aigües Bones	31'6
Can Carbonell	11'8
Can Solà Gros	7'9
Tourist Club	3'9
Malavella Park	3'9
	(100 %)

La concentració es realitza de forma majoritària a les dues primeres; elles soles apleguen quasi les tres quartes parts dels joves que resideixen en urbanitzacions.

2.6 Els joves en relació al seu treball

27'1 % dels joves de Caldes de Malavella treballen. Les proporcions arrenquen des dels 19 anys que, segons una escala ascendent, es presenten de la manera següent:

<u>Edat</u>	<u>% de joves que treballen</u>
19	4'-
20	8'7
21	12'5
22	28'6
23	32'1
24	51'1
25	32'-

27'1

De totes maneres, podem veure com la meitat dels de 24 anys, la tercera part dels de 23 i de 25 anys i més de la quarta part dels de 22 anys disposen d'un treball oficialment reconegut. Abans dels 22 anys, l'activitat laboral declarada és molt petita; el que fa pensar amb la possibilitat d'existència de força activitat laboral no declarada o submergida. Es només una hipòtesi.

Les branques d'activitat en les que treballen els joves són les següents: 9'4 % l'agricultura, 51'7 % el treball manual, 12'9 % el comerç, 23'5 % els serveis i 2'3 % les aigües (tant als balnearis com a l'embotellament). Les dades de què disposàvem no ens permeten arribar a determinacions més específiques.

Es per això que paral·lelament vam fer per correspondència una consulta a les empreses del municipi per a veure les expectatives de contractació de joves en un futur més o menys immediat.

El qüestionari fou enviat a 15 empreses i, després d'un segon enviament com a recordança, n'hem pogut treballar definitivament 8 (el 53'3 % de les existents a Caldes de Malavella). I el guió d'aquesta consulta era el següent:

-La identificació de l'empresa (el seu nom, la seva activitat principal i l'any d'assentament a Caldes).

-La definició de la plantilla (nombre de treballadors per categories i nombre, edat, sexe i categoria dels joves entre 16 i 25 anys).

-Condicions de contracte amb joves (contractes d'aprenentatge, aprenents, plantejament formatiu d'una nova contractació, expectatives de contractació de joves, en quina categoria? i factors que es tenen en compte a l'hora de fer una nova contractació).

El qüestionari era el més objectivat possible i les dades que se'n obtenen són les següents:

a) Les vuit empreses amb les que hem treballat i que suposen un total de 348 treballadors en plantilla, en tenen 52 en edats compreses entre els 16 i els 25 anys; el 14'9 %.

Només n'hi ha una que excedeixi els 100 treballadors i una altra que es situa en més de 50; les altres sis es troben entre els 20 i els 40 treballadors.

La proporció més alta de persones joves en plantilla oscil.la a l'empresa petita sobre la tercera part.

b) Les edats dels joves contractats per les empreses oscil.len entre els 17 i els 25 anys i es fa molt difícil de comptabilitzar cada any puix que les respostes no són homogènies i a vegades se'n ha expressat només un interval d'edat. El que és realment curiós és que només hi ha una empresa que tingui a l'ensem nois i noies; en general, es tracta de només nois o només noies.

c) Les categories professionals dels joves contractats són singularment baixes (operaris, auxiliars, serveis, especialistes, oficials de segona o de tercera, peons, aprenents i cambrers); només la Institució Psicopedagògica Nostra Senyora de Montserrat ha contractat personal femení jove amb preparació tècnica, exactament mestres.

d) Només hi ha una empresa que tingui contractes d'aprenentatge (Mas Construccions Mecàniques S.A.) i n'hi ha tres que tenen contractes d'aprenents.

e) La formació preferent és la que es realitza a la mateixa empresa per la pràctica, l'experiència o l'assessorament d'un treballador experimentat; una d'elles facilita un reciclatge (Balneari Vichy) i només dues (l'esmentada Mas i Manufacturas Regra S.A.) pretenen tenir una escola de formació pròpia.

f) Totes parlen d'expectatives de contractació de joves a mig o a llarg termini amb l'excepció del Balneari Vichy per la qual no es preveu aquesta possibilitat.

g) I es contempla una forta dispersió pel que es refereix als factors que cal tenir en compte a l'hora d'una nova contractació: "disposició i referències", "joves adients a les necessitats", "serietat i interès", "el factor humà amb la necessitat que a formació professional s'ensenyi l'especialitat", "adequació a la feina de l'empresa", "el tenir ganes de treballar: perquè els grans són més responsables i els joves no volen estar lligats", i "adequació segons el lloc de treball: edat, experiència i coneixements".

La panoràmica del treball a Caldes de Malavella no és pas massa capaç d'assumir la relativament forta pressió demogràfica juvenil que es presenta a la població. Hem de veure com ho expressen els mateixos joves en la verbalització del seu propi discurs.

II. La joventut de Caldes de Malavella: present i futur

1. Aproximació metodològica a la vida dels joves

Es tracta de comprendre el món intern dels joves de Caldes com a construcció social. I sabem, per altra banda, que els joves a Caldes tenen una identitat social fortament condicionada pel context en el que els ha tocat viure.

Per a dur a terme el nostre projecte de coneixement del món dels joves de Caldes se'ns feia imprescindible dues coses: primer de tot, aproximar-nos a la realitat contextual d'aquests joves en tant que condicionats per l'estructura social i, posteriorment, retrobar el discurs viscut pels mateixos joves entorn de la seva pròpia realitat que condiciona les seves expectatives.

A) Per a conèixer l'estructura social del món juvenil de Caldes, vam planificar converses semiobertes (perquè estructuralment i per dades secundàries no eren pas poques les intuïcions que ens autoritzaven a tematitzar aquestes converses) amb persones que es mouen per una raó o altra entre els mateixos joves; i és per això que vam parlar amb cinc persones que, com a monitors, experts o simplement pels seus contactes habituals es belluguen sistemàticament enmig dels joves.

Aquest primer pas ens permeté elaborar un perfil de la vida social de Caldes que integra i modula la identitat dels joves. I aquest perfil es pot concretar en els punts següents:

- D'escola d'EGB només n'hi ha una a Caldes; aleshores hi ha força alumnes de bàsica que acudeixen a la Salle de Cassà i d'altres que van als col·legis de Girona especialment els de l'Opus (aquests seran els qui faran els estudis superiors a la Universitat de Navarra. Fou una labor de proselitisme portada a terme per un rector, Josep Maria Fàbregas, que va residir a Caldes durant 14 anys). A l'escola bàsica fan molt d'esport, sobretot bàsquet i futbol.
- Molts dels nens i nenes, quan deixen l'EGB, se'n van a Girona a continuar els seus estudis migs. Potser és interessant saber que molts d'ells s'hi empadronen perquè per la formació professional els tocava anar a Santa Coloma de Farners i per BUP a Cassà de la Selva. De fet, l'embarcament gran és a Girona i s'explica perquè el tren és un vehicle de comunicació de primer ordre; en canvi, a Santa Coloma o a Cassà els hi han d'acompanyar.
- L'escola professional de Santa Coloma exerceix una forta atracció: hi ha menjador i només funciona el matí. Allà només s'hi realitzen les especialitats d'administratiu i d'electricitat. Per les altres especialitats han d'anar a Girona: a Montilivi per l'electrònica i a Sant Narcís per l'hostaleria.
- Això fa que a Caldes per un motiu o altre tothom es desplaça, ja des de ben petits. I pels joves, que solen sortir tard les nits, quan no disposen de vehicle propi i per causa de no tenir tren, no queda més remei que quedar-se al poble. Per aquestes raons, molts ronden carrers tot el dia amb les seves motos.

- Aquesta situació acaba essent un fort condicionant per les noies a les que les famílies controlen molt més, sobretot en sortides considerades arriscades, com les acampades per exemple. Les colles juvenils solen ésser molt tancades sobre si mateixes i fins a una certa edat (més o menys 18 anys) no comencen a ésser mixtes.

- Les entitats del poble se'n ressenten d'aquests forts i constants desplaçaments: entre els exàmens i els horaris a certa edat no disposen de massa temps. I una altra conseqüència greu és que es trenquen les relacions habituals i, àdhuc en la manera d'ésser, hi ha una clara diferència entre els que van a Cassà, a Santa Coloma o a Girona i els que es queden a Caldes mateix. Els que se'n van fora es mouen entre dos llocs i acaben no estant a cap indret; les seves relacions se'n veuen afectades. Es el que algú ha dit: "aquí ens coneixem tots, encara que sigui superficialment".

- A Caldes es perd fàcilment la identitat de poble. Topogràficament el poble està enfonsat, molt ben comunicat, relativament tranquil i amb una configuració dels habitatges que fa que la gent visqui molt individualment; es fa difícil formar grups i els joves solen anar sols si no hi ha qui els estiri. Es un poble difícil, tancat i individualista. Es participa poc tant per part dels grans com dels més joves.

- Hi ha l'esplai de la parròquia amb uns quinze monitors i intervenint en edats entre els 10 i els 13-14 anys i, també, l'esplai del Casal d'hivern de l'ajuntament amb infants entre els 4 i els 10 anys. Aquests grups duen a terme una certa activitat i àdhuc organitzen colònies

diferents. Els monitors han estat formats en cursos especialitzats de Girona a partir dels 17 o 18 anys.

- Les distraccions dels joves, sobretot a partir dels 18 anys són: la discoteca La Pèrgola de Riudarenes, les discoteques de Platja d'Aro (sobretot, Tiffanis) i el cinema de Girona o de Cassà. Els diumenges Caldes sembla un cementiri. Alguns fan esport: futbol (on uns 90 nois es mouen en el futbol base), voleibol com una secció del bàsquet femení o patinatge a Riudellots de la Selva; no es pot al·ludir a massa perspectiva esportiva pels joves. No hi ha massa vida. Hi ha hagut intents associatius ("Som i serem") que han fallat i es parla de constituir el grup "Rialles".

- A nivell d'esplai els més penjats són els nois i noies entre els 14 i els 16 anys. Com que per causa dels estudis marxen del poble, els difícils horaris els perjudiquen en la seva participació àdhuc per a les activitats esportives perquè la seva disponibilitat se'n ressent. Només hi ha un grup d'onze persones entre nois i noies per a fer teatre; fan un taller de teatre amb un monitor i amb la finalitat de prendre contacte i realitzen una representació, que assagen a partir de febrer, a la plaça per la primavera. Aquests que fan teatre són invitats a participar a partir d'un fulletó que es passa per les cases i els que s'hi apunten són persones que tenen ganes de fer alguna cosa: decidides, dinàmiques i actives. Abans d'aquesta edat, tenen el Casal i la parròquia i després, la independència.

- A Caldes hi manquen locals on els joves es puguin trobar, locals d'acolliment. El lloc de reunir-se és a Cal Quim, encara que tampoc no hi ha una eufòria per a trobar-se.

De fet, Caldes és mort i, fora del Casal, la parròquia o el teatre, no hi ha res. No hi ha grups ni centres. El local del teatre està en obres, la Casa Rosa està plena i la Biblioteca s'acaba d'arreglar; a les Germanes Hospitalàries hi ha un molt bon local que es troba infrautilitzat.

- De totes maneres, Caldes té una imatge molt diferent l'estiu per causa de les urbanitzacions que s'omplen de gent que està de vacances; alguna d'aquestes promocions urbanístiques té mala fama i és objecte de manies. Quan baixen a comprar diuen que van a Caldes. Els balnearis també estan plens a l'estiu mentre que a l'hivern semblen un geriàtric. Els joves es barregen amb la gent de fora i la veritat és que l'única constant entre l'estiu i l'hivern són les festes majors dels diversos pobles de la comarca que provoquen un ambient molt acollidor i relacional. A l'estiu el cinema al carrer organitzat per l'ajuntament té un considerable èxit.
- Pel que respecte al treball, a Caldes es dona una aspiració o desig generalitzat: treballar a les aigües; una feina vitalícia que permet formar una família. N'hi ha que des de ben petits han integrat ja un concret projecte: Vichy, supermercats, tallers... Algú pensa que aquesta concepció simbòlica és una manera de fer malbé molts professionals. La tendència actual és la de treballar com autònoms, a la construcció o a les Germanes Hospitalàries si es volen quedar a Caldes, altrament han de marxar fora. Els qui més se'n van són els que tenen estudis, encara que sembla que cada vegada més es tendeix a aquedar-se a viure a Caldes després de casar-se.

- Es tracta de fer un treball fort d'educació per a la participació i crear motivació altrament no es pot fer res. Manca educació en l'esplai, perquè si es té una idea, no es troba prou gent per a dur-la a terme.

B) Aquesta imatge donada pels nostres experts permetia accedir a retrobar el discurs viscut pels joves en la seva mateixa existència social.

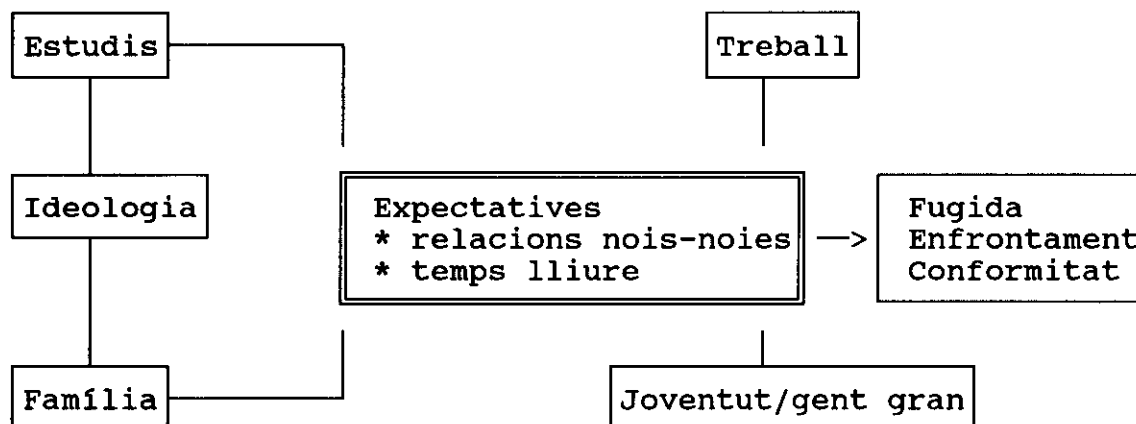
D'una banda havíem de respondre a l'interrogant de saber, què volem conèixer? i, per l'altra, amb qui hem de parlar?

El nostre punt de partida teòric pel que respecta al procediment metodològic a seguir és que l'experiència viscuda dels joves és la dada empírica darrera la qual es construeix la identitat social dels joves de Caldes.

El nostre projecte metodològic desestimava el procediment de l'enquesta tancada i probabilística per a deixar pas al procés metodològic anomenat de la intervenció sociològica; és a dir, la nostra aproximació a la dada empírica serà grupal a partir d'una mostra estructural dels joves de Caldes. Aquesta mostra haurà de tenir unes condicions tals de representativitat que permeti generalitzacions vàlides a tots els joves que habiten dintre dels límits de Caldes de Malavella.

A la pregunta "què volem saber?", hi podem respondre a tenint compte del perfil existencial juvenil que ens ha estat donat a partir de la documentació i dels experts que ja hem vist. Aquest perfil ens permetia elaborar un model d'anàlisi que la teoria sociològica ens aconsellava tenint compte, d'una banda el tema central que constituïa l'objecte de la demanda (les expectatives dels joves centrades en les relacions juvenils i el lleure) i la construcció de la pròpia realitat (a partir de la formació i la convivència familiar fecundant una visió del món i les relacions socials que mediatitzen l'ésser jove: el context i la gent gran).

El quadre que segueix és l'expressió d'aquest model:

El guió de conversa havia de cobrir tots i cadascun d'aquests temes. En síntesi era el següent:

-Estudis: contrast i balanç entre el treball i l'estudi; el fet d'estudiar fora de Caldes; experiències agradables o no dintre l'escola; sentiment d'utilitat pràctica dels estudis i la seva valoració.

-Família: tipus de convivència a casa; nivells de comunicació i de diàleg; visió subjectiva dels propis pares; diferències de tracte entre els nois i les noies.

-Ideologia: visió de les institucions públiques; imatge dels polítics; contactes amb persones d'altres cultures (immigrants, minories estrangeres); visió del servei militar; religiositat viscuda o criticada; temàtica de la nació catalana.

-Treball: experiències laborals realitzades; afeccions laborals específiques; treballar a Caldes o a fora; problemàtica de l'atur; funcionalitat dels estudis de cara a la feina.

-Gent gran: la joventut oblidada o tinguda en compte; la problemàtica relacional amb les urbanitzacions; la joventut conflictiva o desviada.

-Relacions nois-noies: grups o colles mixtes o no; relacions amb joves d'altres pobles; informació i educació sexual.

-Temps lliure: què es fa/què agradaria fer?; les diversions a Caldes i a fora; problemàtica específica de Caldes; la droga i l'alcohol entre els joves a Caldes.

Aquests dos darrers eren els capítols centrals de la nostra recerca (en el gràfic anterior, marcat amb doble traçat) i els altres apartats configuren el joc de variables independents la modificació de les quals poden a l'ensem canviar el tema central. Es per això que aquest joc d'influències pot desembocar, com ha estat expressat al gràfic, en tres tipus de sortides diferents: la fugida, l'enfrontament o la conformitat.

Ens manca encara respondre, amb qui volem efectivament parlar? Es tractava de formar grups de diàleg amb una mostra estructural preconcebuda i vam decidir estratificar els nostres grups en funció bàsicament de dues variables: l'edat i el lloc de residència.

Pel que es refereix a l'edat, ens semblava racional diferenciar entre els 12-14 anys (que encara freqüenten l'escola bàsica), els 14-16 anys (que es troben als nivells d'estudis mitjos no obligatoris) i els de més de 16 anys (que estan acarats decididament al seu futur i tant hi podem trobar estudiants, com treballadors, com aturats).

En quant a la residència, ens interessava formar grups més o menys homogenis i diferenciats entre els que viuen al nucli de Caldes i els que resideixen a les urbanitzacions.

Amb una consideració a part, vam optar per a fer un grup amb monitors pel caràcter de dinamització i dedicació que comporta la tasca que realitzen.

Es així com efectivament es van fer sessions amb sis grups: un entre 12-14 anys, dos entre 14-16 (un de residents al nucli i un altre a les urbanitzacions) i tres de més de 16 anys (residents al nucli, a les urbanitzacions i els monitors).

Abans d'iniciar cadascuna de les sessions, els participants omplien una petita fitxa anònima d'identificació¹ i els perfils generals demogràfics i socials dels nois i noies que van participar en aquestes sessions, preparades eficaçment i de manera aleatòria pels serveis del mateix ajuntament de Caldes, fou el següent:

-el nombre de participants: 32.

-d'entre 12 i 14 anys: 7 (entre els quals 3 noies) tots escolars; de pares de mitja edat; amb més de tres fills a casa; procedents d'arreu, sobretot de Barcelona; i amb pares amb oficis manuals (paletes, agricultors i aigües) i amb mares mestresses de casa.

-d'entre 14 i 16 anys: 9 (entre els quals 4 noies) i hi ha estudiants i altres que no tenen ocupació o ja treballen (botiga i bar); de pares de mitja edat; entre dos i tres fills a casa; amb una equivalència entre els que són de Caldes mateix i els que han nascut fora de Caldes²; i amb pares amb oficis manuals (aigües, paletes i agricultors) i mares que comparteixen oficis manuals (aigües, administratives) i tècnics (infermeres).

¹ Hi constava l'edat exacte, el sexe, la composició familiar, el lloc de naixement d'ambdós pares i el propi, els oficis respectius dels pares, l'activitat principal de qui responia i, en la hipòtesi de treballar, l'especificació concreta de la seva activitat laboral.

² Pensem que un dels grups fou expressament extret dels residents a les urbanitzacions.

-de més de 16 anys: també 9 (entre els quals quatre noies) i quasi tots treballant (tèxtil, botiga, aigües, gestoria); de pares de mitja edat; amb no més de dos fills a casa; nascuts la majoria fora de Caldes; i amb pares treballadors manuals (especialistes, jubilats, aigües) i algun autònom i mares fent les feines de casa (només dues realitzen ofici tècnic: Germanes Hospitalàries i botiga).

-el grup dels set monitors en el que només hi havia un noi treballen en guarderia, el casal o suplències a les Germanes Hospitalàries; el pares també de mitja edat; sense arribar a la cota de dos fills a casa; tots fills de caldes mateix; i amb pares treballant al terciari (administratiu, comerciant i negocis propis) i alguna mare treballant al comerç o a les aigües.

El conjunt ens ha de permetre donar un perfil dels joves de Caldes de Malavella superant l'anècdota i fent categoria; és a dir, ens podem permetre fer generalitzacions vàlides a tota la població juvenil de Caldes.

Justificació metodològica

La intervenció sociològica té justament la finalitat de produir en els actors socials (en el nostre cas els joves de Caldes) el coneixement del que realment estan fent i fer-los conscients per tal d'incrementar la seva capacitat d'acció i de coneixement.

En la intervenció sociològica cal trobar el punt d'articulació entre els actors socials i els investigadors; es tracta de trobar l'equilibri entre la distància necessària i la participació exigent. Per a aconseguir-ho és indispensable que la iniciativa de la recerca no sigui unilateral, sinó que la intervenció dels investigadors sigui com la resposta a una demanda o, almenys, que hi ha la convicció per part dels actors socials de

la necessitat de vessar l'enorme cabal de la seva pròpia experiència.

Els papers respectius dels investigadors i dels actors socials són sempre clars i distintes i no es confonen de cap manera. No es tracta d'escollir una mostra aleatòria com es faria en un estudi probabilístic, ni tampoc de captar el pensament i les pràctiques dels joves més representatius i significatius; el que es pretén ara és organitzar un procés que permeti captar la significació més fidel del jove de Caldes.

S'escullen uns quants grups reduïts de joves, prenent decisions sobre els llocs socials que siguin definitivament diferents pel que fa a l'acció i afegint successivament possibilitats alternatives noves a mesura que l'experiència, la reflexió i la intuïció ho vagin aconsellant. Aquests grups responen a realitats suficientment diferenciades per a donar peu a pensar hipotèticament que un medi social determinat pot presentar trets diferenciadors significatius i que cal tenir en compte.

En definitiva, la constitució dels grups de joves ha d'encarnar les diverses situacions juvenils de la seva vida, mirant que la diversificació ideològica i social sigui suficientment dispersa i adequada a la realitat de la població de Caldes. La formació dels grups depèn de la iniciativa dels investigadors, però la recerca s'ha de garantir en un règim de neutralitat.

Amb cadascun dels grups escollits, el moment clau de la trobada és el que dóna via lliure a un diàleg obert, estereotipat i sincer, intentant memoritzar la seva vida, la seva pràctica i la seva acció més quotidiana. L'objectiu únic del treball és conduir els grups a un altre moment clau: l'autoanàlisi.

Les persones, tot i pertanyent als mateixos mitjans de vida, no s'expressen pas d'idèntica manera i això fa que ens trobem en un moment clau de la recerca: posen en evidència, fruit de la seva espontaneïtat característica, les diverses interpretacions de la seva mateixa pràctica i la diferent significació i els matisos que per a ells té. Les distàncies i els acostaments es succeeixen.

Serà la interpretació fruit de l'anàlisi posterior la que permetrà classificar i ordenar les postures que depenen d'un mitjà concret, les que són comunes al món juvenil i les que deixen entreveure un futur en el que la jerarquia de valors, l'acceptació de l'estructura de dominació i de poder i les actituds i les formes de viure poden variar substancialment.

S'haurà de fer la distinció constant entre el que és propi i específic d'un grup determinat (l'anècdota) i el que depèn de la identitat històrica d'un moviment juvenil que de manera no organitzada els participants representen (la categoria).

La dinàmica del grup i la psicociologia de les interaccions són només mitjans que permeten la descoberta definitiva de la lògica central del discurs. Els punts de partida, els silencis, les llacunes, la influència dels líders, les tensions són un efecte del treball de coneixement que el grup elabora.

En tot el procés els investigadors han fet el paper d'animadors; no són productors de coneixement. Adés són uns agitadors que es mantenen pròxims al grup, adés són uns controladors que intervenen directament en la conversa. Les sessions són enregistrades en cintes magnetofòniques, transcrites d'una manera quasi literal o, almenys, conservant els elements semàntics més notables en tant que significatius d'una idea i que revelen l'essencial de la lògica del discurs, que servirà posteriorment a la verificació de la hipòtesi. Amb els materials a la mà, els investigadors hauran de verificar les hipòtesis pertinents. Els joves posen en evidència una identitat, una oposició i una totalitat que ateny directament la seva vida quotidiana.

De fet, la consciència de la situació com a actors socials no és gaire perfilada sense la definició d'un adversari (l'escola, la família, el treball, la societat en general, etc.) i la voluntat d'ocupar un espai concret per tal de perfilar la perspectiva de canvi: aquesta dialèctica és la que donarà importants elements a l'anàlisi.

El text que segueix és el resultat de l'anàlisi dels discursos del conjunt de les persones participants en les trobades. La nostra tasca consisteix únicament en donar coherència a un conjunt d'idees, de sentiments, d'opinions i de pràctiques manifestades a través d'aquests intercanvis.

Estem plenament convençuts que en tota verbalització hi ha una lògica interna que cal descobrir.

Ens limitarem a evocar les variables independents que es refereixen a les característiques sociològiques d'identificació del grup quan sigui clar que aquestes tenen una significació. I emprarem el llenguatge original per pura fidelitat al que ha estat expressat.

2. La quotidianitat juvenil

Iniciem el despullament d'aquests materials amb les temàtiques que afecten la vida de cada dia dels nostres joves: l'escola, la família i el treball.

2.1 L'escola, sota el signe de la utilitat funcional

La mobilitat per causa dels estudis a Caldes de Malavella és notable; però als nivells de la bàsica és la majoria els que es queden a l'escola del poble.

"Això és un poble i aquí tots ens coneixem; és per això que anem a l'escola del poble. Si no anéssim a l'escola, no faríem res i així, quan siguem grans, podrem tenir un ofici i pensar en el futur. Els estudis són importants per a poder-se defensar; el que no va a l'escola, ho té molt malament" (grup entre 12-14 anys).

La funcionalitat dels estudis, segons el testimoni dels més petits, és completament instrumental: es tracta de tenir

defenses per a afrontar decididament el futur. I l'exigència dels estudis acaba essent una muntanya difícil de pujar.

"A mi m'agrada treballar amb els petits; però m'han dit que, si vull trobar feina segura, haig de fer tota la carrera de pedagogia i la veritat és que ho trobo molt llarg" (grup 12-14 anys).

De totes maneres, cal afrontar dues situacions que es presenten com a clarament conflictives en la mentalitat infantil. D'una banda, les relacions que es donen dintre l'escola,

"Hi ha de tot: uns perfectes "rollazos" al costat de persones amb les que t'hi entens i amb altres no tant. En general ens hi trobem bé a l'escola".

d'altra banda, la gran polèmica centrada entre l'escola pública i l'escola privada.

"Diuen que el 80 % dels que van a l'escola Montessori de Girona accedeixen fàcilment a la Universitat i que, en canvi, que d'aquestes escoles públiques hi entra un percentatge mínim. Però això no és del tot cert, perquè promocions de germans nostres que són més grans van entrar a la Universitat. No és tant l'escola que vas, com tu mateix si estudies o no. De totes maneres, s'ha de reconèixer que aquí no es penca massa".

De totes maneres, els monitors puntualitzen l'observació feta des d'un institut de Girona en el sentit de veure com els nois i les noies dels pobles semblen estar més motivats per a tot.

"Al Sobrequès deien els mestres que la gent que ve de poble té més ganes de col.laborar per sortir, fer acampades i participar en tot; els de ciutat sembla que són més reservats" (grups de monitors).

Independentment de la qualitat de l'ensenyament i del tarannà característic de viure en context rural o urbà, sortir a estudiar fora, al costat d'alguns inconvenients, té també els seus avantatges. Es per això que molts falsegen dades per a poder accedir-hi.

"Estudiar a Girona té l'avantatge que coneixes més gent i l'inconvenient és que cada dia has d'agafar el tren i t'has d'aixecar aviat. La majoria de nois i noies de la meua edat marxen a estudiar fora. Si hi hagués possibilitat d'estudiar aquí, és la gent de fora que vindria" (grup 14-16 anys).

"Jo estic fent COU a Girona; estudio nocturn i per lliure. La majoria ha de declarar un domicili a Girona per a poder-hi estudiar. Els avantatges de Girona és que hi tens facilitats de comunicació i pots compaginar els estudis amb una altra cosa, per exemple la música" (grup de més 16 anys).

El fracàs escolar és un condicionant de primer ordre a l'hora de sentir-se motivat de cara els estudis i àdhuc és una raó suficient per a abandonar-los definitivament. La dialèctica infernal m'agrada/no m'agrada hi és constantment present.

"Com que n'he sospès alguna, hauré d'anar directament a FP; però tampoc m'agrada estudiar" (grup 12-14 anys).

"-Ara m'estic traient el graduat escolar i després vull estudiar administratiu a una acadèmia de Girona. A l'escola anava molt malament i vaig acabar plegant a setè de bàsica.

-Jo vaig començar a estudiar FP en sanitat; no em va agradar i en aquest moment no faig res.

-He estudiat FP electrònica i no m'agradava.

-A mi igual amb FP administratiu" (grup 14-16).

"-Estudio COU i pensava entrar a la Universitat a estudiar Ciències de la Informació; però la nota no és molt alta i amb prou feines podré aprovar. Hauré d'anar a carreres de cinc pelat com història o dret. A mi la dificultat no m'importa perquè la qüestió és que m'agradi.

-Vaig estudiar fins a vuitè i només tinc el certificat escolar. Vaig acabar estudiant dos anys a una acadèmia de Girona" (grup més 16 anys).

Però s'arriba a un determinat nivell d'edat en el que l'interès pels estudis es fa urgent, sembla que quasi coactiu. La sensació és que es fa un real esforç per a tenir el màxim de coneixements sobreposant-se clarament a les dificultats i amb unes motivacions extraordinàriament diàfaness.

"-Estudio pel meu compte i treball. Faig un curset d'informàtica en una acadèmia i un curset d'especialitat en electricitat per correspondència. Havia estudiat fins a segon de BUP i ho vaig deixar per un malentès amb la mili pel mig. De fet, els estudis serveixen bàsicament per a fer-te un futur; aquesta és la primera idea. Una altra cosa és que després vulguis enrollar-te i ampliar com una conseqüència d'haver estudiat abans. L'objectiu és:

tenir un títol, col·locar-te i viure el més bé que puguis.

-A la nostra edat la majoria ens paguem els estudis, ja no ens agrada que ens paguin res. Aleshores, fem els estudis perquè ens ha interessat.

-Tinc el projecte d'estudiar dret per la UNED i la veritat és que es necessita molta voluntat a l'hora de tornar-se a posar a estudiar després d'haver-ho deixat" (grup de més de 16 anys).

"-El que estudiem és perquè volem, per a què se'ns obrin les portes. Quan ets a BUP estudies per inèrcia; és després que t'agrada, t'interessa i estàs més motivat.

-I això passa a tothom. Vaig començar a estudiar dret i he acabat fent pedagogia. Quan fas BUP et dius "ja ho pensaràs" i, quan et trobes enmig del merder, diu "ara faràs això". Tampoc no tens molta informació i et decantes pel que veus més pròxim" (grup de monitors).

"Estic fent jardí d'infància a Santa Coloma perquè m'interessa treballar amb els més petits" (grup de 14-16 anys).

Aquí hi juga un condicionant extraordinari que ja ha estat insinuat: l'orientació vocacional. Quan els alumnes són a les primeres etapes, es troben senzillament massa assistits en contrast amb les etapes més elevades dels seu historial acadèmic.

"Quan ets petit, hi ha professors que t'ajuden; però quan ets gran et deixen que vagis molt a la teva. Et trobes que, o ets tu, o et deixen. Acaben passant una mica de tu" (grup 14-16).

I el diàleg entre els nois i noies deriva fàcilment cap a la utilitat mateixa dels estudis presonera entre la dialèctica generada entre fracàs escolar, grat/no grat i esforç personal que suposen els estudis. Escoltem-ho atentament.

"-Els estudis no serveixen per a gran cosa perquè és millor la pràctica que la teoria. Si només tens estudis, arribes a un lloc de treball i no saps fer-ho; en canvi, si tens la pràctica, sí que ho saps fer. Tots servim per alguna cosa concreta.

-Jo suposo que sí serveixen, perquè el meu pare és paleta i, si tingués estudis, estaria en un despatx sense passar ni calor ni fred. Si tens més estudis, podràs tenir un ofici diferent; però el que passa és que jo no serveixo pels estudis.

-No vols, que és diferent. Tots ens justifiquem una mica.

-A mi el mestre em va dir que, si jo volgués, aprovaria amb excel.lents.

-A mi no m'agraden els estudis; però a casa m'ho faran fer i hauré d'anar a una acadèmia on ja es fan pràctiques.

-A mi tampoc m'agradava estudiar; però ara al jardí d'infància, m'agrada: és interessant saber com has de tracta un nen.

-Jo veig que s'ha d'estudiar i que serveix per alguna cosa encara que a mi no és que m'agradi massa. Estic una mica "futudillo" i aquest any he catejat algunes coses. Potser faré FP i després passaria a la Universitat. Tinc clar que s'ha d'estudiar; però costa molt. Això va amb la persona segons t'agradi més o menys.

-A mi els estudis m'han servit perquè, estudiant puericultura, la gent em buscava l'estiu passat perquè els cuidés el nen. Se'n fiaven perquè tenia uns coneixements.

-Jo no sabia servir taules i ara ja n'he après.

-Es molt diferent cuidar una criatura de servir una taula" (grup de 14 a 16 anys).

Del discurs sobre el tema de l'escola, podem generalitzar les induccions següents:

1) Es nota una consciència ascendent segons l'edat pel que fa a la necessitat de tenir uns estudis. Es va des de la rutina tenebrosa dels més petits fins a la voluntat indeclinable de procurar-se sigui com sigui una formació complementària per part dels més grans. Per altra banda, els petits es troben clarament ajudats en la seva vida acadèmica, mentre que els grans es senten abandonats a la seva sort; tota decisió és únicament una responsabilitat personal, àdhuc fins el punt de pagar-se ells mateixos els seus estudis.

2) La necessitat obligada a certs nivells de tenir que sortir de Caldes per a realitzar uns determinats estudis té també els seus aspectes positius des del moment que es tenen unes

relacions juvenils més àmplies i possibilitats d'opcions a coneixements complementaris.

3) La interferència del fracàs escolar ve a ésser com una dificultat sobreafegida a la motivació vocacional vers els estudis. Els joves ho viuen amb un cert fatalisme que acaba portant la imatge simbòlica dels estudis només i únicament sota un prisma hedonista que s'expressa amb la dialèctica "m'agrada-no m'agrada".

4) El valor definitiu i determinant que s'atribueix als estudis és purament funcional: permeten fabricar-se un futur. Aquesta és una constant de totes les edats i de totes les situacions dels joves de Caldes de Malavella. Fruit indiscutible d'una societat individualista i competitiva en el que el mercantilisme té clarament una traducció i expressió concreta entre els nostres joves consultats.

2.2 La família, entre l'absentisme i la independència

El diàleg entre els fills i els seus pares dintre de la llar, segons el testimoni dels nostres joves informants, està envoltat molt sovint d'uns nivells de confiança molt grans. Abunden les referències que ho expressen.

"-N'hi ha que parlem de tot àdhuc de les coses més íntimes i personals.

-A la nostra edat ja ens deixen un marge i jo parlo molt amb el meu pare; és un vertader amic. Per qualsevol problema que tingui puc confiar amb ell i tenim converses d'amistats, de treball, de tot: no hi ha cap problema. S'hi pot parlar tranquil.lament. A vegades he arribat a pensar que m'agradaria tenir un pare com d'altres que fan el que els dóna la gana; però he acabat pensant que em fa falta i que pugui confiar amb ell" (grup de 14-16 anys).

"Hi sol haver diàleg a casa" (grup de monitors).

En tot cas, només hi ha determinats espais de la comunicació entre pares i fills sobre els quals excepcionalment s'hi manté una certa reserva.

"-Tot i que hi hagi confiança, hi ha algunes coses que no es poden dir. Per exemple, no estan d'acord en què fumi.

-I d'altres coses: hi ha moments de tot. A vegades es pot parlar i d'altres no; depèn de que ja no ho parlaràs amb els pares, per exemple de coses personals" (grups de 14-16 anys).

Com més grans són els fills, més distància es genera respecte als pares i, quan s'arriba a certa edat, el diàleg amb els pares és clarament absent. A més, les condicions mateixes de la vida moderna han modificat extraordinàriament les relacions dintre de la vida de les famílies.

"-A la nostra edat som força independents respecte a la família.

-A casa meva treballa tothom i ho fem amb uns horaris que no s'avenen. No hi ha diàleg dintre la família perquè no n'hi pot haver. No és com abans que tothom s'asseia a taula i estàvem junts.

-A casa els dies de cada dia ni ens veiem; els caps de setmana és diferent.

-A casa estem junts a la nit i els meus pares són vertaders amics. Tinc molts companys que estan farts de casa i dels seus pares. Nosaltres parlem de tot i no m'imposen res, només m'aconsellen.

-Com que sou encara molts joves, a casa teva es dóna la família més tipus família" (grup de més de 16 anys).

El diàleg a vegades es trenca per l'actitud intransigent i intolerant dels mateixos nois i noies. De fet, aquesta és una manera de comportar-se denunciada obertament pels relats dels mateixos joves.

"Hi ha nois que es passen molt: contesten als pares de qualsevol manera, s'hi barallen, els hi diuen tot. Els tracten més com un company que no pas amb el respecte que s'ha de tenir a uns pares. Si jo fes això al meu pare, em clavaria un parell de plantofades ben donades" (grup 14-16 anys).

Més enllà del diàleg fàcil o difícil, és interessant de veure amb una certa panoràmica quina diuen els joves que és la intervenció educativa dels pares respecte als seus fills. Hi ha

elements en els diàlegs mantinguts que val la pena de retenir i, pel que es desprèn, un dels temes centrals és la imposició sistemàtica d'uns determinats estudis o d'una feina concreta.

"-Els estímuls de casa solen ésser pobres. Si et veuen sense fer res: "no tens que fer deures?". Si les coses van malament, solen animar; de fet, fan un seguiment encara que la responsabilitat sigui teva.

-I de problemes n'hi ha molts i des del Casal ho veiem. Hi ha pares que, per causa de la feina o del que sigui, no tenen un control sobre els seus fills; aquests són tot el dia pel carrer generant problemes i conflictes. I el problema cada vegada es fa més gros fins que arriba a un punt que ja no es pot desfer. Per exemple, amb el tema de la llibertat, hi ha pares que es passen i deixen el fill tan lliure tan lliure que al final aquest no té res, cap línia a seguir. Són una minoria; però són casos que es donen" (grup de monitors).

"-Els pares fan el que poden i la veritat és que a vegades no és gaire. Sobretot, fan el que poden per a què el fill estudiï.

-No és corrent que obliguin a fer alguna cosa; però a mi em van obligar a fer administratiu i a mi m'agrada el tema de la mecànica. Com que tenim una petita empresa, ho van fer amb la idea de que porti els comptes de casa i a mi no m'agradava" (grup de més de 16 anys).

A vegades hi ha interferències educatives i discussions a casa que invaliden qualsevol intervenció educativa; produeixen unes greus conseqüències en l'estat d'ànim dels fills.

"La convivència a casa és bona, encara que a vegades cridin. Quasi sempre es discuteixen amb l'avi i les discussions solen ésser fortes. A mi m'afecta molt en els estudis" (grup 14-16 anys)

I capítol a part mereix el tema de la dialèctica del diner de butxaca; situació que excepcionalment no sembla conflictiva a Caldes i que lògicament només ha estat plantejada pels més petits.

"No tenim problemes per a demanar diners als pares i d'altres no en necessitem perquè tampoc no sortim; a vegades te'n donen molts i d'altres pocs. S'aprofiten les festes majors, les comunions o el que sigui per a què te'n donin" (grup 12-14).

"No és difícil demanar diners a casa, sempre te'n donen. Jo no demano gaire i no hi ha problema; però si em passés potser sí" (grup 14- 16 anys).

Es constata una enorme diferència d'intervenció respecte al fill o a la filla; a les noies se les cuida molt, se les controla més. De totes maneres segons els joves aquest és un problema de societat i passa efectivament a tot arreu.

"Amb la qüestió dels horaris hi ha considerables diferències de tracte entre el noi i la noia per part dels pares. El meu germà amb la seva xicota pot arribar a les cinc de la matinada o a l'hora que vulgui i, en canvi, la meva germana, si han quedat d'arribar a les dotze i arriba a les dotze i cinc, ja hi ha la gran bronca. Es passen molt i molt" (grups de 12-14 anys).

"-Per exemple, si jo vull sortir amb les meves amigues, em diuen que no; en canvi, el meu germà se'n va esquiar i se'n va a tot arreu i quan tenia la meva edat el deixaven sortir més que ami ara. Una noia pateix més les influències dels pares que els nois i aquest té més avantatges per a anar pels llocs. Sempre tenen por de que a la noia li passi alguna cosa, la sobreprotegeixen més.

-No és el mateix un noi que una noia. La meva germana quan tingui els 15 anys, suposo que també s'haurà de quedar a casa. Un noi és més obert i, en canvi, a una noia que va sola la pot agafar algú i violar-la. Es per això que li diuen: "a tal hora a casa".

-Però els pares haurien de deixar més lliures les noies" (grup de 14 a 16 anys).

"En general es dóna un tracte igualitari vers els nois o les noies i, si alguna diferència es fa, és per raó de l'edat perquè la nena encara és petita" (grup de més de 16 anys).

"Sembla que a la nena la protegeixin més, sembla que els pares tinguin por. No és només a Caldes: a les noies se'ls hi ha privat més de sortir i, quan es comença a sortir, hi ha imposició d'hores de tornada a casa. El que costa és començar a sortir; una vegada surts, ja està" (grup de monitors).

Com inducció final podem dir:

1) A Caldes no s'hi endevinen dificultats especials de comunicació i diàleg entre pares i fills. Si algunes reserves o excepcions cal fer és en certs temes íntims i personals sobre els que l'espontaneïtat es troba molt condicionada i en determinades actituds d'intolerància dels mateixos fills.

2) A determinada edat la independència de la família s'accentua de manera quasi espontània; situació que ve fortament influïda pel ritme de vida que es porta ara en el que els espais d'intimitat i convivència familiar es troben seriosament condicionats.

3) La intervenció educativa dels pares per via impositiva sembla excepcional. En aquest sentit, i encara que sigui un mica excepcional, s'arriba a desprendre un cert absentisme dels pares o un excessiu respecte que acaba oblidant de transmetre pautes educatives concretes.

4) El clar rigor d'intervenció dels pares respecte les seves filles obeeix al model de control social informal transmès tradicionalment a la noia a través del qual s'acaba imposant una disciplina social diferenciada; l'excés de protecció o de temor de conflictes sembla que ho explica a bastament.

2.3 El treball, un mercat dramàtic: immediatesa i construcció de futur

Sembla una afirmació quasi tòpica dir que a Caldes no hi ha atur juvenil.

"Aquí la gent se'n surt. No hi ha atur" (12-14 anys)

"Ni sabem si hi ha atur: t'hi has de trobar pel mig"
(grup 14-16 anys)

Aquesta afirmació generalitzada s'inscriu dintre la lògica d'un discurs del qual n'és un fidel reflex el diàleg mantingut per la gent més gran. Sembla clar que el que cal és una voluntat expressa de comprometre's amb el treball i una acceptació acrítica de la feina que se't proposa, tot tenint compte d'evitar constants atropellaments o situacions d'explotació absolutament inacceptables. El diàleg que segueix n'és un perfecte exponent.

"-N'hi ha que em diuen: "quina sort! treballant pots guanyar peles". I jo els dic: "estic fent el que tu no fas". Perquè de feina n'hi ha i el que no troben els que en busquen és la feina que ells volen. Hi ha atur; però és un atur enganyós. Veus que als diaris els diumenges hi ha tres planes d'ofertes de feina.

-Però si s'agafa una feina que no es vol, es cansaran desseguida i se'n van.

-No és que no hi hagi feina, sinó és perquè no es vol treballar en allò que ofereixen. Això sempre ha estat així que el peix gros es menja el petit i, de fet, qui paga mana. A vegades també has de tenir una mica de paciència. D'acord que no t'has de deixar atropellar; però s'ha de saber entendre que un s'ha de posar al seu lloc i s'ha de cobrar ni més ni menys del que et toca. Tampoc menys, perquè acabes fent-te mal a tu mateix.

-Avui mateix he anat a veure una feina i almenys saps de què va. Una altra cosa és que m'interessí.

-N'hi ha que es queixen que no hi ha feina; però qui la busca la troba i els diaris van plens d'ofertes. Si t'has de col·locar, has de començar a buscar iniciant-te com puguis que ja aniràs millorant la teva situació. N'hi ha que volen començar guanyant molt i això no pot ésser. S'ha de començar com tothom." (grup de més de 16 anys).

"Entre els joves, qui té ganes de treballar no es pot dir que hi hagi atur aquí a Caldes. N'hi ha prou amb les coneixences de la família o mirant per un o l'altre costat; sempre acabes trobant feina de tota mena: de qualsevol manera i en bones condicions, feines esporàdiques d'estiu, o feines fixes" (grup de monitors)

Segons els joves, les perspectives de futur de Caldes no són pas dolentes, puix que l'oferta de treball s'incrementarà en un futur més aviat llunyà.

"Ara estant començant a fer moltes fàbriques anant cap a l'estació i d'aquí a vint anys ja estaran acabades. A nosaltres ja no ens toca" (grup entre 14-16 anys).

Malgrat aquesta anàlisi de l'estructura laboral de Caldes feta pels joves i malgrat les possibles expectatives en un termini més aviat llarg, el gran tema és el del mercat de treball que per a ells té unes característiques força degradades fins el punt que queda matisada en gran manera l'afirmació genèrica que feia referència a què no es pot parlar d'atur. De fet, els joves no s'hi enganyen expressant la seva angoixa en uns termes dramàtics i fatalistes.

"-Encara que es trobi feina, hi ha molta gent que dubte de donar feina a un jove amb l'argument de que estan a "la edad del pavo"; en compte d'estar treballant, estaria mirant si ve el xicot o els amics. Això s'ha de tenir en compte.

-Al tèxtil ens trobem que la gent xerra massa i s'ha d'entendre que, a part que et puguin renyar, el que passa és que et pots equivocar: són uns metres de roba que han de llençar i estàs generant pèrdues a la teva empresa. A la llarga anirem malament tots plegats. Des del moment que es treballa i ho fas a gust, s'ha de mirar de fer les coses el millor possible.

-De fet, és bastant fotuda la qüestió de la feina aquí a Caldes. Les fàbriques d'aigua diuen que a l'estiu és quan puja la feina i no saps què fer. Jo estic apuntat a totes les fàbriques i tallers que hi ha i ningú em diu d'anar-hi a treballar. Ara estic esperant una fàbrica nova que s'ha obert darrera l'estació. Estar dos anys a casa esperant és avorrit i cansa. El treball és dolent i, si estàs a casa uns dies, no passa res; però quan hi estàs molt temps, t'agrada treballar.

-La gent que vol entrar a treballar, si té contactes, pot trobar feina fàcilment.

-No m'agrada entrar a treballar per "enchufe".

-Però l'interessant és treballar" (grup 14-16 anys).

I els més grans intenten analitzar en profunditat la temàtica de la qual estan parlant referida al mercat de treball. Dóna la impressió que del tema del mercat de treball no en passa ningú.

"-Aquest tema del treball és molt complicat. Segons a on estan eliminant plantilles fent als treballadors uns plans extraordinaris i això no afecta els joves. Ara sembla que s'implanten noves fàbriques, mentre hi ha gent a l'atur.

-I de conflictivitat laboral és clar que n'hi ha; però ens queixem ens queixem i ningú arriba a dalt: tothom calla per por de que et fotin al carrer" (grup de més de 16 anys).

Abunden els exemples de situacions concretes imposades per la mateixa pràctica dels joves. Des dels qui es veuen obligats a marxar per causa de la selectivitat necessària de la feina que busquen,

"-Si ets una persona que estudies i fas una carrera, acabaràs buscant feina fora de Caldes; en canvi pels cambrers i la fàbrica no hi ha problema aquí.

-Aleshores et trobes que, si vols triar, estàs forçat a marxar. Per a feines dels diners de butxaca sí que en trobes a Caldes; però treballar aquí per quedar-se aquí és molt difícil.

-Encara que es treballi a Girona, tens el tren i et desplaces fàcilment" (grup de més de 16 anys).

fins els que es troben condicionats a acceptar determinades condicions de temporalitat de manera passiva o per la impossibilitat física de continuar una determinada labor.

"-Estic treballant en el tèxtil amb contracte fins a tres anys i aleshores ja podrà ésser definitiu.

-Vaig entrar a treballar amb dues temporades de vuit i de nou mesos i ara ja porto un any. Es possible que tingui possibilitats de renovació.

-Aviat farà tres anys que treballo de paleta i segurament accediré a un treball fix. Som cinc a l'empresa i no crec que tinguin necessitat de més gent, encara que tenim molta feina.

-Són els que tenen estudis que acaben marxant, els que no estudien es queden molt aquí sense perspectives de tenir un lloc fix. El treball que trobes és molt d'acabar cobrant a hores i sense cap contracte.

-Havia estudiat perruqueria i ara treballo en una fàbrica. Tenia l'obsessió de no voler sortir de l'ambient del poble i m'he quedat una mica estancada; però tinc projectes per més endavant: vull perfeccionar-me en el camp de la perruqueria. Ara de moment tinc cèntims i vaig fent amb la il·lusió que algun dia ho podré fer.

-Nosaltres, dels quatre germans que som, tots ens hem dispersat per raó de la feina.

-Jo vaig tenir que deixar el treball de perruquera perquè em va sortir un èczema molt greu a les mans. Ara treballo de caixera a una botiga amb contractes temporals" (grup de més de 16 anys).

"Vaig estudiar pedagogia i treballo en una guarderia fora d'aquí. Es una feina que m'agrada molt: molt poc considerada, encara que és un mirador important" (grup de monitors).

I pels qui es queden a treballar al poble per causa de la seva edat, l'evidència és que acaben fent treballs només i únicament per a resoldre la immediatesa de la necessitat d'uns diners de butxaca.

"-Els dissabtes al matí treballo tres hores cuidant una nena. Això no em dóna pels diners de butxaca i encara n'haig de demanar.

-N'hi ha que estudiem durant la setmana i treballem només el fi de setmana. Jo ho faig no solament pels calés per a mi, sinó per a aprofitar el temps.

-Jo estic buscant un treball i no en trobo i ara, que aviat faré els 16 anys, em trobaré que volen gent que sigui més gran. I tinc que demanar els diners als pares quan vull sortir. Ells em feien treballar i em deien que, si no, no tindria diners i vaig cuidar criatures i vaig vendre en un supermercat.

-A la nostra edat ningú ens ha obligat a treballar; però ja estàvem farts de demanar calés als pares" (grup de 14-16 anys).

I n'hi ha d'aquests que treballen a casa amb el pare i aleshores no es compleix plenament el desig de tenir una mínima autonomia econòmica.

"-Jo treballo amb el meu pare a la granja; encara que no cobri sempre cau alguna cosa.

-Jo ho he fet de totes maneres: de mecànic en pla d'aprenent i amb el meu pare amb una retro. Treballar amb el pare no és igual que treballar per un altre: penses que no li has de cobrar perquè sempre, quan vols sortir, et dóna alguna cosa. De fet, no en tinc prou i sempre li estic demanant a la meva mare, perquè el pare me'n dóna menys i posa mala cara i diu que sempre estic demanant; la mare és diferent" (grup de 14-16).

De totes maneres, no es pot deixar de banda situacions concretes dels més grans pels qui la precarietat familiar i el desig de continuïtat d'uns estudis afegit a l'evident necessitat d'uns diners per a les seves despeses, esperonen altres raons de la seva immersió forçada en el món del treball.

"Si vols tenir calés i estudiar, has de treballar. Això depèn molt de la situació de casa. Ells et poden donar uns estudis; però si vols tenir uns vicis -anar a ballar, per exemple- t'has d'espavilar. I, quan veus que els pares estan malament, t'obligues a treballar. La gent vol que els seus fills tinguin estudis; però molt no poden pagar les altres coses i un mateix s'ho fa" (grup de més de 16 anys).

La recerca d'una feina acaba essent una qüestió quasi obsessiva des de ben petits i les sortides són moltes i diverses.

"-Molts dels que coneixem, si no troben feina aquí, se'n van a Girona.
-Aquí es troba feina a botigues, comerços, bars, serralleries; molts van voltant els diversos treballs que hi ha aquí.
-I d'altres acaben treballant amb el seu pare només els estius" (grup de 12-14 anys).

Malgrat que el trobar una feina pugui portar a una dispersió més o menys gran, es comença a observar una tendència a fixar la residència a Caldes, malgrat que es treballi fora.

"Ara hi ha parelles que es queden a viure a Caldes. Es cert que ve jovent de fora; però hi ha gent que es queda a viure a Caldes encara que treballi fora" (grup de monitors).

Un tema que està sobre la taula és el de l'explotació laboral. Com es senten tractats els joves? Hi ha versions per a tots els gustos. Des dels adolescents que no hi endevinen cap manipulació,

"No ens han explotat al treball. Al bar, per exemple, jo faig la meua i, quan hi ha feina, ja saps que hi has de posar el coll" (grup 14-16 anys).

als més grans que creuen que les condicions laborals no són pas les que serien de desitjar.

"Hi ha gent que, quan ets jove, abusen molt: cobrant quatre "xavos" i sense seguros, et paguen una misèria i ni t'asseguren. En aquest sentit estem explotats. Et treuen tot el suc que poden. Com que tu ho necessites i som tants joves buscant feina, se'n aprofiten. Som molts més dels que necessiten i juguen amb això. I tampoc no hi ha instruments de defensa" (grup de monitors).

"El que passa és que no s'aprofiten només dels joves, sinó de tothom. Quan el treball no és fix i només són feines per sortir del pas, se'n aprofiten molt: sous baixos i sense drets laborals. Quan el treball ja és amb voluntat de perspectives, moltes vegades no s'arriba al sou mínim interprofessional considerant-te com aprenent malgrat que faci temps que hi treballis. S'abusa molt i està molt malament. Ens dificulten desenvolupar tot el que un sap fer" (grups de més de 16 anys).

Hi ha anàlisis globals de la situació laboral a Caldes feta pels joves que val la pena d'escoltar atentament. De fet, pel que es veu, la situació laboral no és solament patida passivament, sinó interpretada des de la perspectiva mateixa de la joventut i tenint compte l'estructura que domina i s'imposa a l'existència social dels mateixos joves.

Aquest és un discurs que comença ponderant la importància relativa que des del punt de vista econòmic suposen les urbanitzacions,

"Aquest poble viu per causa de les urbanitzacions; aquí hi ve a viure molta gent. S'ha de reconèixer que, si no fos per les urbanitzacions molta gent estaria enfonsada. A l'estiu això s'omple i hi ha més gent a les urbanitzacions que al poble. La nostra família concretament, si ens vam quedar a viure aquí, fou per la qüestió del treball. Ja no mires si aquest t'agrada o no; no t'ho pots pensar massa. Vam venir de rebot i, donada la situació de casa, has de buscar una feina" (grup més 16 anys).

per entrar tot seguit en la necessitat que hi ha a determinada edat d'intentar construir-se un futur sòlid i estable.

"A l'edat que nosaltres tenim, ja comença a ésser hora de buscar una estabilitat i casar-te i això es fa bastant difícil. Si et compres un pis, has de demanar diners al banc que te'n deixen uns quants i te'n demanen molts més i de treball estàs així. No és allò de dir: "amb la situació que tenim, ja sortirem endavant". Si el projecte és quedar-se a viure aquí, no és pas fàcil" (grup de més de 16 anys).

La interessant reflexió verbalitzada pels joves ens permet generalitzar el següent:

1) L'estructura laboral pels joves de Caldes no és pas fàcil. Sota la impressió general que tenen els més petits que no es pot parlar d'atur, confirmada pels més grans amb la proclamació que l'atur és enganyós, un fals problema, atribuïble a unes exigències personals massa selectives i temperat tot plegat per unes bones expectatives a llarg termini per causa de la implantació de noves indústries, la realitat és sensiblement diferent quan els joves afronten el tema vivenciat del mercat de treball.

2) Aquest ve determinat per una desconfiança sistemàtica vers els joves veient-los com molt poc responsables. I acaba essent veritat que qui més ben situat està és el noi o la noia que té contactes i que es pot veure ajudat en la seva recerca de feina.

3) L'observació de la seva pròpia realitat fa veure que les empreses es reconverteixen eliminant plantilles i que els treballadors tenen seriosos problemes a l'hora de defensar els seus drets per la mateixa por de perdre la feina.

4) Les situacions concretes evocades al llarg de les converses amb els joves demostren que molts es veuen abocats a

marxar -sobretot els que tenen estudis-, d'altres treballen en pèssimes condicions, els més joves accepten feines de qualsevol manera només i únicament per gaudir d'una certa autonomia econòmica, alguns treballen a casa amb la família i, finalment, n'hi ha que busquen una certa independència econòmica per causa de la insolvència dels pares per a poder subvenir a certs requeriments personals.

5) Els més grans i amb experiència són molt crítics pel que es refereix a les seves condicions laborals objectives; es posa en relleu l'aprofitament sistemàtic que es fa dels joves i els abusos i atropellaments que sovintegen.

6) La identitat social dels joves des de la perspectiva laboral, ve marcada poderosament per l'estructura social: la vitalitat econòmica de Caldes s'alimenta en gran part dels allaus temporals o definitius dels habitants de les urbanitzacions i la difícil inserció dels joves en un mercat competitiu, escàs i difícil quan es tracta de buscar una fermesa i adaptació i pensant en el futur.

3. La joventut en el context

Intentarem ara comprendre tres aspectes contextuals que condicionen fortament l'existència social dels joves a Caldes: les urbanitzacions, les persones grans i els aspectes ideològics que fan pressió social.

3.1 Les urbanitzacions, etnocentrisme i convivència

Les persones que viuen a les urbanitzacions, sembla que per causa de fets juvenils ocorreguts històricament, no són pas massa ben vistes per la població de Caldes en general.

Els més petits ho expressen en uns termes en els quals és difícil separar la realitat de la imaginació.

"-Amb Aigües Bones no hi ha problemes; però amb el Llac del Cigne i Can Solà, sí.

-A mi uns de Can Solà em van intentar robar amb una navalla i no em van agafar. Uns del poble es van posar amb ells, es barallaven i es va fer la guerra.

-N'hi ha del poble; però la culpa és d'ells. Vénen de ciutat i es pensen que són més que els altres.

-Amb els del Llac de Cigne sempre hi ha hagut problemes: aquest any van cremar un cotxe. No tots, però alguns tenen mala fama.

-Jo en conec que són bons nanos. Sempre hi ha el grup que dóna mala fama; són uns vint o trenta, sobretot, els caps de setmana" (grup 12-14 anys).

Els adolescents, per la seva banda, amb la seva sinceritat aclareixen els veritables termes d'aquesta suposada confrontació: com que es relacionen i hi tenen amics, es veu massa la tendència a treure les coses fora de lloc.

"-No hi ha distàncies amb els companys de les urbanitzacions. Diuen que són els pitjors; però surto amb ells i no passa res. Si ha passat alguna cosa al poble, sempre és culpa seva, dels que vénen de Barcelona. Alguna cosa han fet; però és molt diferent que en tinguin sempre la culpa.

-A Can solà i, sobretot, al Llac del Cigne hi passen coses. Jo hi tinc amics i són bona gent" (grup de 14-16 anys).

Són els més grans els que especificaran més els termes del veritable problema fent-nos entrar en la convicció que, entre el mite i la realitat a vegades no hi ha paral·lelisme.

"-Amb els de les urbanitzacions hi va haver problemes: havien anat a pedrades. D'això ja fa molt temps i eren una colla entre 16 i 20 anys que eren un desastre.

-Jo diria que ha anat en augment, sobretot a l'estiu que baixa amb les motos molta gent d'aquesta que ve a buscar merder.

-I això crea mala fama; de fet, són ben pocs.

-En van picar a un del poble i va acabar a pedrades. L'any passat encara en vaig veure un que va acabar amb els ulls així.

-Aquesta imatge és un fet real i els joves no ho volen veure perquè surten junts.

-Hi ha urbanitzacions com la Granja en les que la gent es considera dintre del poble; però a d'altres és difícil que ningú s'hi faci una casa. Primer perquè ja no s'hi senten bé i la relació no és bona i després per l'efecte que fa.

-El Llac del Cigne és mal vist de cara al poble; això és degut a la gent que hi havia; però uns s'han casat i els altres s'han fet més grans. Gent de Barcelona i de determinats ambients. Jo vivia a Can Solà i la guàrdia civil sempre ens estava a sobre als joves i això és molt mala llet.

-Ara no és tant ells que fan el merder, sinó que és també la gent del poble que hi puja; de totes maneres, no és com abans" (grup de més de 16 anys).

"-Es cert que les urbanitzacions són conflictives. El Llac del Cigne on hi havia hagut molt merder és molt mal vista.

-Ara és tot el jovent que ha vingut cap aquí el que porta molts problemes: són més violents que els del poble. Tirar un contenidor, esprais per guixen, patacades amb els del poble... I cada vegada és pitjor perquè s'hi ajunten els del poble. A l'estiu és horrible. Van a les festes i beuen.

-Quan van passar aquell fets violents amb la guàrdia civil i tot, els hi vaig dir als nois: "Sabeu el que sou? Uns burros. Si sabeu que allà hi ha merder no us hi foteu. Si el cap de setmana vénen i a ells els sembla que són a casa seva, calla i ja marxaran. Què se'n treu de ficar-s'hi amb ells?".

-Fan molta fressa amb les motos i la gent l'endemà treballa. Entre poc i massa, es passen molt" (grup de monitors)

Hi ha una etiqueta de sospita sistemàtica que es troba reforçada per la imatge d'invasors que ostenten una concreta prepotència. De fet, el Caldes de l'estiu i l'hivern no tenen quasi res a veure; acaba essent un fenomen demogràfic de dimensions extraordinàries.

- "Aquí som 3.000 i a l'estiu 10.000; amb això el poble no hi pot fer res. La policia d'aquí no serveix per a res: esperen que acabi el merder i aleshores diuen: "¿què passa?".

- Quan vaig arribar al "cole", deien: "vius allà? Hui allà!". Ha passat una mica; però encara fan el gamberro amb les motos i es creen mals ambients. Treu la fama i ves-te'n a dormir; és per això que els que caben d'arribar tenen també mala imatge.

- Però, si passa alguna cosa, diuen: "deuen haver estat els gitanos del llac". I, si portes un cotxe matrícula de Barcelona, comenten desseguida que de Barcelona tenia d'ésser.

- Amb tot, els que estan a punt de jubilar-se, vénen cap aquí convertint la segona residència en primera. I, quan hi ha festa, tots cap aquí encara que tinguin que estar tres hores a la carretera" (grup de més de 16 anys).

Aquesta mala imatge està produint uns efectes perniciosos en el sentiment de marginació dels qui viuen a les urbanitzacions.

"Potser s'ha de dir que estan una mica marginats. El xicot que surt amb la meva germana viu al Llac del Cigne i ell mateix comenta que, pel sol fet de viure al Llac del Cigne, ja és mal vist i se'l desconsidera. També és fotut que perquè haguessin passat coses fa temps, tots ho hagin de pagar per sempre i arriba un moment que ja no poden més" (grup de més de 16 anys).

"De totes maneres, ésser del Llac del Cigne, castellà i anar amb moto, ja se'ls classifica; és el mal costum de pensar que tots els que vénen són iguals. Trobo que els critiquem molt des del nostre punt de vista i posem etiquetes a la gent. Va fer molt de mal uns fets violents que van passar. Ara està més suavitzat o potser és que ja no ens en donem compte" (grup de monitors).

Aquesta mala imatge es troba potenciada per un servilisme interessat per una bona part de la població de Caldes. Aquesta és

una mica la versió dels nostres nois i noies al respecte on no s'estan de recriminar una certa hipocresia en aquest etiquetatge.

"Ens diuen que tenim recels cap els de Barcelona. El que passa és que vénen a comprar i et tracten malament com si fossin els amos. No segueixen cap norma d'aquí i no solament els joves. A les botigues no sabíem què era guardar tanda. Com que gasten diners, són el senyor no sé què a les botigues i tu, que hi vas cada dia, et passen davant i el botiguer encara ho veu bé; només els critiquen a l'hivern quan molts no hi són" (grup de monitors).

Els nois i noies de les mateixes urbanitzacions, la majoria d'entre ells vinguts de fora reconeixen, en oposició oberta a la lectura catastrofista que en fan els monitors, que tots són de Caldes mateix ("Abans ningú tancava la porta amb clau perquè es vivia tranquil i ara no") que Caldes és malgrat tot un poble tranquil.

"Els que venim de fora encara el trobem un poble tranquil, malgrat que a l'estiu varia molt la tranquil.litat. Falta ambient per a la joventut; però és un poble molt tranquil. Aquí la gent deixa la clau a la porta i no passa res" (grup més de 16 anys).

Aquest fort etnocentrisme del poble de Caldes té dimensions que deriven fàcilment vers les minories ètniques. Al costat dels que es fien del que es sent a dir fent-se ressò d'una certa opinió pública que vol presentar les minories estrangeres com la causa de tots els nostres mals,

"A mi el que m'han dit a Santa Coloma és que els negres roben alguna cosa i tiren les culpes als blancs. Sempre estan provocant merders i sembla que no es porten gens bé" (grup 14-16 anys).

"I sort que aquí no hi ha moros! Són com els gitans i s'ho busquen; viuen la seva vida i no els emprenyis. No fan cap esforç d'adaptar-se. Dues cultures poden viure quan es compregui els límits del poder. A Catalunya ja hem viscut amb els castellans i no passa res" (grup de més 16 anys).

hi ha els que intenten analíticament entrar en uns nivells d'observació més crítica en funció de la seva mateixa experiència.

"A casa en treballava un que era un tio molt normal, encara que quan parlàvem no t'entenia gaire" (grup 14-16 anys).

"Aquí no hi ha hagut problemes amb els negres, i això que n'hi ha molts. Ningú es fica amb ells. Això del racisme ho tenim al cap; però s'ha de conèixer una persona per a saber si és bona o no" (grup de més de 16 anys).

I àdhuc hi ha qui ha racionalitzat la seva postura intentant superar el fort etnocentrisme constatat.

"-Penso que els blancs tenen un delictes més gran que els negres; entre els blancs hi ha més xorissos i més lladres. El negre ve aquí i, si roba, no és per passar el temps, sinó per necessitat. En canvi, els blancs roben per a "joder" els altres i encara ens han donat les culpes a nosaltres els joves.

-I, a més, aquesta gent es troba amb problemes de comunicació perquè la seva llengua i la seva cultura són molt diferents. No s'hi troben bé entre que es queden una mica tancats i que, potser, nosaltres no els rebem prou bé" (grup entre 14 i 16 anys).

Sembla que d'aquest discurs s'intueix el següent:

1) Hi ha un clar ressò en el jovent de l'opinió present al poble sobre la problemàtica que comporten les urbanitzacions; amb les matisacions considerables dels qui mantenen contactes grupals, amicals o sentimentals amb els companys i companyes que hi resideixen. Només els més grans fan un esforç d'interpretació en tant que, a partir de fets passats, resta una etiqueta criminalitzadora que es fa extensiva a tots els habitants de les urbanitzacions encara que siguin d'un assentament recent.

2) Els nou vinguts i els residents de cap de setmana són contemplats com uns ocupants dominadors i prepotents. La inflació demogràfica, sobretot l'estacional, problematitza les relacions socials i reforça el mite del rebuig de l'invasor només temperat per l'interès crematístic del benefici econòmic que la seva presència aporta a determinats sectors de Caldes.

3) L'etiqueta produeix marginalitat i es rebutja acríticament el foraster sota un estigma que es troba a cavall

entre el rebuig i l'enveja. Malgrat tot, els joves que habiten les urbanitzacions troben que Caldes és encara el regne de la tranquil·litat.

4) La representació social que es fa a Caldes d'aquesta problemàtica es mou manifestament en el terreny de l'estereotip que s'aplica més o menys indiscriminadament a tota identitat social que suposi diferència respecte a la pròpia, posant en evidència un fort etnocentrisme que culturalment constitueix un fre important en la vida i les relacions mateixes entre els joves del poble.

3.2 Les persones grans, estereotips i etiquetatges

Els nostres interlocutors joves no dubten en queixar-se de la formidable distància que hi ha entre el seu món i el dels adults; aquests contempen la joventut des de la perspectiva de la diferència a partir de la incomprensió manifesta sobre la manera de situar-se a la col·lectivitat de Caldes. I aleshores no dubten en condemnar-la i tipificar-la en funció d'aquesta diferència.

"Nosaltres som un món a part. La gent gran quan veu un grup de nois i noies se'n malfien. Hi ha gamberrots que donen mala fama" (grup 12-14 anys).

"-La gent gran pensa que la joventut d'avui dia és boja i no entenen com han sortit així. Si ens veuen amb el cigarro a la boca, diuen: "el pròxim dia que et vegi així, et donaré una hòstia".

-Hi ha joventut de tot i de tant en tant passa alguna cosa; però, si fas un mal pas, ja diuen que ets un gamberro i et critiquen, fas una cosa petita i la veuen com molt grossa.

-Ens veuen inconscients i poc responsables. Escandalosos amb les motos" (grup de 14-16 anys).

"La joventut és un incordi per la gent gran: que si fan això, que si fan allò. Critiquen molt. I de fet qui dóna vida al poble som nosaltres" (grup de més de 16 anys).

L'animositat dels grans per respecte als joves a Caldes varia considerablement en funció del nombre de persones que hi

habiten i és per això que hi ha diferències ostensibles entre l'estiu i l'hivern. Aquesta constatació explica, a part de la densitat de població, que els vertaders causants de les crítiques adultes siguin majoritàriament forasters.

"-Es cert que hi ha hagut follons entre la colla de Caldes i la de Cassà; però amb molta diferència l'estiu de l'hivern.

-Nois d'aquí que hagin tingut conflictes amb la policia no n'hi ha; els d'aquí som molt pacífics. Es tracta generalment de gent de fora als qui s'hi ajunten els d'aquí" (grup entre 14-16 anys).

S'observa un canvi evident en aquesta animositat, encara que es tracti d'un procés lent del que no són esperables resultats immediats.

"Ara comencen a acceptar-nos en un cinc per cent; però fins ara consideraven sempre els joves com uns gamberros. Costa i molt; però hi ha hagut clarament un canvi. Qun es senten aquestes 10 o 12 motos la gent s'esvera perquè no deixen dormir i la gent gran a les botigues tot el dia està parlant del mateix sobretot a l'estiu quan la gent dorm amb les finestres obertes. I jo veig a Cassà que aquest complot de la gent gran per respecte els joves és terrible; el control és molt més fort que aquí a Caldes" (grup de més de 16 anys).

Pel que es veu, hi ha una distància forta entre el món dels joves i el dels adults. Des del punt de vista simbòlic, es produeix una imatge condemnatòria que es vincula no tant a una inseguretat ciutadana com a una defensa aferrissada a un dret a la tranquil.litat; però, des de la perspectiva estructural podria derivar vers actuacions coherents amb l'estereotip que desqualifica i traduir-se en dificultat d'inserció a la vida col.lectiva de Caldes.

Malgrat que es vagi superant, la tensió és més complexa que un fet generacional; pot derivar a incompatibilitats que tinguin repercussions en el futurs dels mateixos joves.

3.3 La pressió social, institucions versus vivències

L'existència social dels joves, en un món aparentment sense valors, ve marcada malgrat tot per la pròpia concepció del món; concepció moltes vegades induïda pel context social que els ha tocat viure.

Amb quines coordenades de pensament religió, polític, militar, institucional es mou la joventut de Caldes? Quina és la seva visió de Catalunya?

Per altres recerques dutes a terme, no ens sorprèn de cap manera l'afirmació categòrica de la seva crítica frontal a la religió; de fet, la joventut de Caldes integra el viure i l'ésser de la joventut en general.

"-De la religió en passem obertament. Tots. Hem fet la comunió, la comunió solemne i la confirmació. Quan eres petit t'obligaven i a una certa edat ja et deixen triar i aleshores tries per tu mateix.

-A mi el mossèn no em soluciona res; cadascú ha d'estar a casa seva.

-Si em donen a triar entre ètica i religió, triaré ètica. La religió també m'agrada, però...

-L'únic que aprovava al col·legi era l'ètica i no sabia què era. Passo una mica de la religió, és un rotllo molt pesat" (grup de 14 a 16 anys).

"-De religió cadascú agafa la que vol. Vas a l'església a fer què? Què t'ensenyen? Si els que t'estan ensenyant són els que menys ho estan fent: et diuen que has de donar diners pel tercer món i veus que ells tenen les esglésies plenes d'or; dones tot el que tens perquè n'hi ha que passen gana quan es podria vendre tot això. Només han de fer el que prediquen.

-A vegades penses: "existeix alguna cosa?". Veus tantes desgràcies..." (grup de més de 16 anys).

"Aquí a Caldes es comença amb la primera comunió, anant a missa, anant a missa; però com més gran et vas fent... A la primera comunió ja n'hi ha uns quants que han voleiat i, després, ja està. La gent acaba passant i només són dos o tres" (grup de monitors).

Quan excepcionalment hi ha una fermesa personal en l'assumpció de la creença personal, l'autonomia personal en la pròpia decisió es concreta amb el signe extern d'anar o no a missa.

"-Jo vaig a missa perquè vull, no perquè m'hi facin anar; vull anar-hi i ara ja faré la comunió solemne. -Si vull hi vaig i no vull no hi vaig. De fet quasi mai hi vaig" (grup de 12 i 14 anys).

"Passo bastant de com està estructurada l'església i crec que no fa falta anar a missa per estar en contacte amb Déu; la fe està per damunt de tot. Si penses que tens la vertadera fe, també tindràs la vertadera religió i tota la resta sobra" (grup de més de 16 anys).

En definitiva, aquest discurs sobre la relativitat del fet religiós i de les creences i aquesta individualització de la fe, té pels joves la seva lògica.

"Estic d'acord que hi ha alguna cosa i per a totes les religions és el mateix: sempre s'ha cregut que hi havia alguna cosa. Algunes religions ho interpreten en un home i n'hi ha d'altres que en un home no pot ésser i ho fan aleshores en diferents déus. Per a totes les religions, encara que amb perspectives diferents, és el mateix. Cristians, mahometans, budistes i els pobles indigents de l'Àfrica: tots creuen en l'inexplicable i d'alguna manera ho han d'explicar" (grups de més de 16 anys).

I tampoc ens sorprèn, en funció de la nostra experiència de contactes amb els joves en les nostres recerques, la crítica frontal al tema polític. Acaba essent un discurs paral·lel a l'anterior.

"-Els polítics són uns pesats tot el dia amb els seus discursos; es posen a parlar i no acaben mai. Suposem que han de servir per alguna cosa, altrament no sé què hi fan: serveixen per a fer empipar la gent.

-Home, nosaltres hem de triar i, per a poder fer-ho, ens ha de dir que vol ésser-ho. Si no hi hagués ningú, no hi hauria res, ni ajuntament ni res" (grup 12-14 anys).

"-Dels polítics, de les institucions en passem. No val la pena parlar-ne.

-No hi entenem de política, en passem totalment" (grup entre 14-16 anys).

"-A mi no m'agrada cap polític: són falsos, incapaços de fer allò que pensaven fer. Es millor que callin.

-Passem de la política. Tot i que interessa, ja es veu que no en treurem res. El meu projecte de societat és que no em falti el treball.

-Els polítics són tots uns "xupons" i sembla que només tinguin idees de paraula. Quan estan tirant una cosa endavant, els treuen del càrrec i en posen un altre, potser amb idees millors; però tots acaben robant el que poden" (grup de més de 16 anys).

"-Si ens preguntessin alguna cosa, tampoc sabriem res de la política. S'ha perdut la confiança. Te l'han fet avorrir molt. Amb converses amb joves la política surt molt rarament. Segueixen una mica als de casa i, si van per aquí, tu com que tampoc te'n enteres vas per allà.

-Molts joves voten en blanc o els verds. Ara sembla que la gent va a votar més en blanc, quan fa poc es quedaven a casa.

-Hi ha la impressió que res funciona i que tant li fa votar una cosa que l'altra. La gent està molt desanimada. Què escollim? Què triem? Ho arreglarem?

-Quan els socialistes van dir que la mili duraria només nou mesos, molts vam anar a votar. Ara diuen que no pot ésser i els joves diuen adéu a la política. Hi ha la impressió que juguen una mica amb tu" (grup de monitors).

I la interpretació que en fan els mateixos joves és força pertinent. D'una banda, no s'ha fet una pedagogia política basada en la comunicació i la informació i, d'altra banda, la conseqüència n'és un total desconeixement de la realitat que es tradueix en una pobre capacitat crítica per part dels mateixos joves. És impossible fer una ponderació valorativa del que es desconeix.

"-Ens han informat molt poc a part d'algunes coses de la tele. Les coses no les captes bé i aquí a Caldes, per altra banda, no tens massa oportunitats per a poder triar.

-Hi ha poca comunicació i molt poca informació, s'està desinformat.

-Només s'ha de mirar el que va passar amb la desinformació de la guerra del Golf: una manipulació constant. A tot el món la política és així" (grup de més de 16 anys).

"-El jovent no és crític. Això ja hauria de començar des de l'escola perquè és un problema educatiu.

-I estem aquí amb el tema dels valors; el jovent que puja ara no té valors: és freda, no s'immuta, no té informació. Els grans s'inquieten quan es diu

que s'ha comès un acte de terrorisme i s'esgarrifen. En canvi, els joves s'ho miren fredament.

-Això es veu ja a les classes: es fa una proposta i ningú reacciona, no participa, és poc valenta a l'hora de dir alguna cosa en una reunió. Després parlaran en grup.

-I a l'escola no hi ha massa debat. Quan et donen l'oportunitat, dius "passo d'això"; és després que te'n adones que et fa falta" (grup de monitors).

En l'àmbit de la política, un tema que no passa gens desapercebut és el tema de Catalunya; tampoc ens sorprèn aquest posicionament.

D'una banda, hi ha els furibunds partidaris de la independència de Catalunya,

"-A mi m'agradaria que Catalunya tornés a ésser com era abans d'ajuntar-se amb Castella i Espanya.

-Nosaltres volem autogovern" (grup 12-14 anys).

"-De la qüestió catalana no en passem. Catalunya hauria d'ésser independent. Potser de moment aniríem malament; però ningú pot negar que Catalunya és el lloc més ric d'Espanya pel que fa a la indústria. Si fos independent, no estaríem com Alemanya, encara que força més elevats. Amb el govern que hi ha a Madrid és impossible que anem endavant.

-Depèn de quines coses Catalunya pot dependre d'Espanya, depèn de quines altres no.

-Només compara Catalunya amb Extremadura que és una cosa seca" (grup entre 14-16 anys).

"-Ens sentim catalans encara que no sapiguem parlar català. Estem per la independència perquè sense Madrid en treuríem més benefici.

-I els catalans ens ho mereixem. Es un país al qual ens van treure les llibertats i se'l va agregar a un altre país. Podríem tenir la pròpia economia perquè tot el que es guanya s'ha de regalar a l'estat" (grup de més de 16 anys).

i, d'altra banda, hi ha els qui no acaben de comprendre el tema de la independència en tota la seva amplitud.

"Catalunya podria quedar independent d'Espanya; però hi ha coses que falten. N'hi ha que diuen que Espanya pertany a Catalunya i això és una "xurrada". El que és cert és que Catalunya pertany a Espanya; Catalunya sense Espanya no faria res" (grup entre 14 i 16 anys).

"-L'independentisme és una utopia; es creu i no es podrà realitzar mai, és impensable ara per ara. S'ha de reconèixer que hi ha un abús per part del poder central perquè Catalunya aporta el 45 % del producte interior brut i retorna a Catalunya un 18 o un 20 %; si es quedés tot aquí això seria la glòria, ja es sap que es així: Europa d'Espanya, Espanya de Catalunya i Catalunya dels pobles. Un desastre.
-Es una cosa igual que el racisme, com si volguéssim apartar-nos de tothom. Sóc català, he nascut a Catalunya, no parlo el català i em fastidiaria molt que em fessin parlar català per força, no l'he après precisament per la insistència que es fa d'aprendre'l. Que m'obliguin no m'agrada. S'ha passat d'una profunda prohibició a una profunda obligació. Que siguem independents per a aconseguir més coses, potser sí" (grup de més de 16 anys).

Pensar i reflexionar sobre el tema de Catalunya no és una qüestió política. Estem al terreny dels sentiments vitalistes i de les afirmacions no provades; de català se'n és o no se'n és, la independència de Catalunya des d'aleshores no és un tema qüestionable.

"No sé si defensar Catalunya és fer política, perquè encara no sé què és la política; no sé si ho és" (grup 12-14 anys)

"Vull que Catalunya sigui independent i això no és política, perquè passo de la política. Bé, és política; però a part" (grup de 14-16 anys).

El servei militar té generalment per a molts una mala imatge. No solament pel que es diu que hi passa, sinó també per les experiències desagradables dels qui l'han hagut de patir: pèrdua de temps, tenir que abandonar activitats importants i perill per a la pròpia integritat.

"La majoria mirarem d'escapar-nos de la mili" (grup 12-14 anys).

"Cada dia que poses les notícies sents a parlar que passa alguna cosa a les casernes: les novatades per exemple. Es un rotllo la mili" (grup de 14-16 anys).

"-He estat excedent de cupo. Vaig demanar pròrroga, me la van denegar i vaig sortir excedent. Vaig tenir molta llet.

-Per a mi va ésser un desastre total: un any perdut inútilment. Tonteries darrera de tonteries. A una persona que li vagi això de la guerra, ja està bé; però jo, què hi pinto? A mi no em va que m'estigui manant un imbècil. Xupant guàrdies. Amb un any vaig tenir 40 dies de permís com a molt.

-Hauria d'ésser professional i, ja que no ho és, que fos més seriós; no fas el servei militar, el que fas és perdre el temps. Hauria d'ésser un aprenentatge professional pel cas d'una guerra i és un peix que es mossega la cua: de professionals en un país com aquest que hi ha tantes nacionalitats, no n'hi hauria. A Estats Units o Anglaterra, encara que tinguin a Escòcia, el patriotisme és molt diferent. El voluntari és quasi per a passar l'estona.

-Ja que t'hi fan anar un any, t'haurien d'ensenyar a fer simulacres de guerra i a sobreviure.

-Simulacres amb què? Amb bons materials o amb pals? Amb quatre banyuts de la primera guerra mundial és perillós. S'haurien de millorar els materials perquè amb els que hi ha, a més de perillós, tampoc aprens res.

-Entre els joves no s'accepta el servei militar.

-A mi m'agradaria saber per què no els agrada. Jo tinc un motiu: per causa del servei militar vaig tenir que deixar els estudis. Em van segrestar de casa i no sabia si hi tornaria.

-En un any no aprens res" (grup de més de 16 anys).

Malgrat aquesta lectura tan negativa que en fan els joves, la pressió social i familiar a Caldes per part de la gent gran és relativament forta basant-se en la seva pròpia experiència i presentant el servei militar com un deure indeclinable.

"Hi ha molta sensibilitat aquí de cara a la mili per part dels joves i cada dia més. La pressió social pesa molt en aquest sentit i el pare diu: 'jo la vaig passar i no va passar res'. Molt bé, felicitats. Jo al·legaré el que pugui: els peus, l'esquena i, si diuen que no, em faré objector de consciència. Quan te'n lliure per un defecte, diuen: 'mira quina sort!'; però, si te'n lliures per l'objecció de consciència, diuen: 'Has de fer la mili perquè si no no ets un home'. Hi ha una forta pressió de la gent gran que, quan parlen de la mili, sempre expliquen les seves batalletes i en farden. Aleshores, aquell pobre noi que està intentant escapar-se'n, com li fas entendre que es pot pensar diferent?" (grup de monitors).

I consegüentment no són pas pocs els que imaginem estratègies que els permetin escapar-se'n amb el mínim de costos personals possibles.

"-Jo aniré a La Creu Roja: aprendré coses i serà una experiència. M'obliguen a fer-me objector de consciència per a poder fer la mili a Llagostera. Per altra banda, també m'han dit que no ho faci perquè hauré d'anar a presentar-me davant d'un jutge.

-Jo també la faré a la Creu Roja, encara que els mesos d'instrucció són una cosa molt inútil. Anant a la Creu Roja almenys aprofitaré el temps, un amic m'ho va dir" (grup 14-16 anys).

Excepcionalment, hi ha qui es mira la mili des d'una perspectiva positiva i creu que les coses no són tan dures i desagradables com es diu.

"Sempre hi ha gent que busca maneres d'escapar-se'n: tinc això, tinc allò, tinc un metge que ho certificarà... La gent es pensa que és molt dur i que no mengen bé; però és tot el contrari. Això era abans, ara no" (grup de 14 a 16 anys).

I sorprèn la ferma opinió d'algunes noies que reivindiquen el servei militar per a elles a partir de l'argument d'una necessària igualtat entre els sexes.

"A mi m'agradaria que les nenes també la fessin la mili. Si tots tenim els mateixos drets, per què nosaltres no l'hem de fer? Si ens envaeixen, només els nois defensaran. A Estats Units hi ha tants nois com noies d'uniforme. Es diu que els nois són més forts i més valents i no senyor: tots som iguals. Jo sí que hi aniria. Quan el meu germà hi va anar, va explicar unes coses que vaig dir: "hosti!, jo també hi aniria". I molts nois no es declararien insubmisos si hi anaven les noies" (grup de 14 a 16 anys).

Pel que es refereix als temes ideològics, en tant que pressió del context, podem dir el següent:

1) Els joves, en general, contempen la religió i la política des de la perspectiva institucional i més crítica. La que fa referència a la religió deixa entreveure que l'obligació de

petits va ésser un afer de pràctiques religioses que s'abandonen a determinada edat sense alternatives i només queda l'aspecte humà de la institució que per als nois i les noies es fa molt difícil d'acceptar acríticament, precisament perquè tot és contemplat sota el prisma de la imposició. Quan alguna reminiscència en queda, és només la pràctica religiosa encara que, això sí, seguida amb una certa convicció. Tot s'incriu en una lògica d'un discurs presidit pel dubte del seguiment d'una determinada confessió com a vertadera, puix que les diverses religions només pretenen explicar el desconegut i en aquesta homogeneïtat d'intencions totes són igualment vertaderes i respectables.

La política, per la seva banda, cau en un profund desinterès sota les argumentacions de la dialèctica falsa que conté, ésser el regne de la impotència i estar al servei d'uns interessos inconfessables. Hi ha un buit immens pel que fa a la pedagogia política amb una greu manca d'informació i comunicació que es tradueix en una considerable ignorància.

2) Entorn del tema català, en canvi, hi ha un posicionament molt clar; no hi ha indiferència i s'expressa un neguit que s'alimenta d'un fort voluntarisme etnocèntric en les qüestions que afecten Catalunya i, en molts casos, s'arriba fàcilment a optar decididament per la seva independència. El curiós és que, segons els joves, el tema s'escapa ara de la política; aquesta és una qüestió que no es discuteix, té evidència pròpia i no hi ha cap necessitat de legitimar.

3) La mala imatge de què gaudeix el servei militar fins el punt d'articular imaginatives escapatòries de tota mena, contrasta amb la contrària pressió social i familiar del medi i amb opcions minoritàries partidàries de fer-lo amb l'argument que no és tan negre com volen fer creure. El que més crida l'atenció és la verbalització formulada per algunes noies que, en ares de la igualtat, reivindiquen decididament el dret a vestir-se d'uniforme.

4. L'existència social dels joves de Caldes

Estem ara al tema central de la nostra recerca. Ens interessa conèixer les realitats concretes a través de les quals els joves de Caldes construeixen el que més pròpiament pertany a l'existència social quotidiana. Volem saber, per una banda, com s'edifiquen i es dinamitzen les relacions juvenils en el context del poble i, per altra banda, quina dinàmica es dóna entorn del lleure i de l'ús habitual del temps lliure.

4.1 Les relacions juvenils

No és cap sorpresa contemplar com les relacions entre els nois i les noies es fabriquen a partir de l'escola. Aquest esdevé el seu món habitual de relació.

"-Es surt més amb la colla d'amics i amigues que amb els pares i els grups que es formen no són necessàriament de Caldes mateix. Quan no ho són, és perquè els has conegut a l'Institut.

-Aquí a Caldes no tinc colla, la tinc a Santa Coloma. Quan no tinc escola no sé com anar-hi a Santa Coloma; però ens trobem durant la setmana i, com que ens quedem dos dies a dinar, anem als bars o a jugar a billar; som tres i ens ho passem molt bé" (grup de 14 a 16 anys).

Aquestes colles, fins a determinada edat, només són de nois o només de noies. No és habitual segons sembla abans dels 18 anys que les colles siguin mixtes.

"-Nosaltres som sempre nois; només hi ha dues noies. -Quan anàvem al cole aquí sortíem molt junts i ara sortim les noies soles.

-Però, de fet, hi ha molta comunicació entre els uns i les altres; depèn molt del caràcter de cada

persona. Aquí a Caldes hi ha molta naturalitat en la relació.

-Quan sortim, anem amb els amics; mai en colles mixtes. Es va a Girona, al cinema, a berenar i tornem.

-Jo vaig amb nois més grans perquè els de la meva edat es queden a casa o van a aplecs i festes majors amb els seus pares.

-La relació mixta comença entre els 16 i els 18 anys i, a vegades, fins a 20 anys. Entre els 14 i els 16 anys es tracta generalment de colles de només nois o de només noies. Es veu que arriben al lloc de trobada separatament i, quan se'n van, tornen a marxar els nois per una banda i les noies per l'altra; això està comprovat" (grup de 14 a 16 anys).

"Nosaltres sortim en grup, a vegades de nois, altres de nois i noies i altres sense tenir un grup fix. Quan algú s'ha posat a festejar, ja canvia encara que així i tot a vegades sortim en grups de parelles" (grup de més de 16 anys).

El fet de veure's obligats a sortir per a divertir-se és una font de relació amb nois i noies d'altres pobles. Les amistats es generen pel contacte i pel coneixement amb altres joves i la mediació n'és la diversió, l'espectacle o l'entreteniment fora de Caldes. Un paper important hi juguen les festes majors.

"Quan anem a Girona coneixem i fem amics de nois i noies que vénen de Vidreres, de Cassà, de Llagostera i d'arreu. Quan arribem a fer colles fora d'aquí estan formades per joves de tots els pobles" (grup de 12 a 14 anys).

"Entre l'escola i les festes majors ens relacionem amb nois i noies d'altres pobles i aleshores de tant en tant sortim amb ells, encara que no sempre perquè molts d'ells ja tenen el seu rotllo al seu poble" (grup de 14 a 16 anys).

"Hi ha molt contacte amb jovent d'altres pobles, sobretot en ocasió de les festes majors" (grup de monitors).

I aquí es planteja el tema de la formació sexual rebuda i de com s'ha estat iniciat en aquesta relació mixta. Aquesta és una qüestió que excepcionalment se'n parla amb els pares i que, en canvi, en l'absència d'aquests, l'escola hi juga un paper transcendental. Es molt revelador aquest diàleg franc i sincer dels més petits.

"-A l'escola se'n parla de la sexualitat. A cinquè se'n diu alguna cosa i a vuitè s'explica.

-Amb els pares d'això no se'n parla.

-O almenys no es diu res pel seu nom.

-Hui! si a una pel·lícula surt una teta, ja diuen: no mireu.

-Vam fer un treball a l'escola sobre "Oficial y Caballero" i la meva mare va comentar: "això ho feu a l'escola?". I de fet no es veia res.

-A mi no em passa perquè és una cosa natural. Quan dic que m'agradaria saber una cosa, els pares m'ho expliquen i a la televisió feien un programa sobre la sexualitat i m'ho deixaven mirar.

-De vegades, tot i que ho deixen mirar, no se'n parla.

-A mi em feien anar a dormir.

-I quan arribes tard, ja pregunten: què heu fet? Desseguida es malfien" (grup 12-14 anys).

La relació mixta és pensada de manera molt diferent que el noviatge; els joves adolescents no s'hi enganyen i l'amistat sincera és molt valorada. I, segons sembla, la formació rebuda no és la que es desitjaria.

"Més val una bona amistat que no pas sortir de seguida com a nòvios. Si vols una amistat amb una noia te l'has de buscar tu i d'això ningú ens en ha explicat gaire res.

-A l'escola sí: a vuitè.

-Una lliçó més.

-Els pares, segons com, alguna vegada sí" (grup de 14 a 16 anys).

De totes maneres i davant de determinades maneres de parlar hom s'adona que els seus judicis no són pas desestimables

en tant que posen en evidència un cert nivell de valoracions que són un clar indicador de coneixements gens rebutjables.

"Conec una amiga que va avortar quan tenia 15 anys. Es de fora però ve aquí a Caldes i em va explicar tot com li havia anat. I anava dient: "mira, he avortat". Penso que, si ho volia fer, havia d'haver pres mesures anticonceptives i hagués pogut evitar l'avortament. No és cap motiu d'orgull fer-ho i menys encara per proclamar-ho" (grup de 14-16 anys).

Aquestes verbalitzacions ens revelen una construcció social molt concreta de les relacions socials dels joves de Caldes.

1) L'escola d'una banda, i les diversions i el lleure fora del poble (festes majors, aplecs, sortides col·lectives, etc.) per l'altra, esdevenen els centres cohesionadors de les relacions juvenils. Tant l'una com l'altra permeten una relació amical amb nois i noies d'altres pobles de la comarca. Són colles que no seran mixtes fins més enllà dels 16 anys.

2) La iniciació sexual es fa fonamentalment a l'escola. Malgrat la insatisfacció explicitada pels mateixos joves, hom s'adona que els seus coneixements i valoracions no són pas pocs. En aquest sentit, s'observa un buit considerable de la intervenció directa dels pares en la majoria dels casos. Hom té la impressió que l'experiència viscuda de la sexualitat per part dels dels fills supera en gran mesura la capacitat d'intervenció educativa dels

propis pares formats el seu temps en el context de les prohibicions i dels tabús.

4.2 L'ús del lleure

Caldes de Malavella pel que es refereix al lleure dels joves, segons la versió dels nostres interlocutors, és una vertadera desolació. Està deixat com si li faltés tot. Aquesta queixa o reclam ha esdevingut una cançó enfadada.

"No ens queda altre remei que anar a Girona perquè aquí no hi ha res" (grup entre 12 i 14 anys).

"-Aquí no hi ha res per a participar. Fora d'algun que fa teatre, només pots agafar la bici, sortir a la discoteca o anar al cinema a Girona.

-N'hi ha que es reuneixen a la sala de màquines del Canigó a la carretera de Llagostera, al bar de Can Quim o als dos pubs que hi ha.

-A mi m'agrada molt jugar a les màquines; però ara no n'hi ha gaire de màquines.

-Jo sóc força solitari i m'agrada agafar la moto i anar lluny amb un company del col·legi. El més important és anar a córrer camins" (grup entre 14 i 16 anys).

"-Per a divertir-nos, fotem el camp d'aquí

-Les diversions no tenen límit geogràfic.

-Caldes és un poble avorrit. Ja et trobes que has de sortir a estudiar fora i el teu món de relació no és a Caldes" (grup de més de 16 anys).

"-Els nens que nosaltres tractem només tenen el Casal. N'hi ha que fan esports extraescolars: bàsquet, voleibol o futbol.

-Això depèn molt de les amigues, dels ambients" (grup de monitors).

Els que sí que ho tenen malament són precisament els adolescents perquè a vegades encara els consideren excessivament petits, no hi ha res per a ells i estan sotmesos a un sens fi de prohibicions.

"Nosaltres ara ja tenim els 16 anys i podem entrar al pub; abans no ens deixaven. Hem de pressionar pels que vénen darrera nostre perquè, si nosaltres ens ho vam passar malament, hauríem de mirar que ells no, que s'ho trobin fet" (grup 14-16 anys).

"-Als 14 anys resulta que si volen anar al cinema a Girona els pares diuen: "tan petit vols anar a Girona?" I a qui no li agrada el cinema i vol anar a la discoteca, hi va encara que tingui 15 anys. I, si vols anar a Cassà, t'hi han de portar i els pares no ho faran.

-I és tristíssim perquè s'avorreixen. Els que marxen són els que tenen cotxe" (grup més de 16 anys).

"-Els de 14 anys, si hi ha algun pare que els porti, van a Cassà o en tren a Girona al cinema. I costa molt perquè és l'edat que comencen a sortir i, si hi van d'amagat, els pot caure una "bulla" de "cuidado".

-Jo estic a l'esplai de la parròquia i quan arriba l'edat dels 14 anys, ja no els hi va perquè es troben amb nanos més petits. Sempre hem dit que havíem de fer alguna cosa per aquests nanos que desconnecten. Aquest anys fem una ruta com a prova pilot: carregar-te amb els estris per menjar i per dormir en pla d'aventura. Seran uns 15" (grup de monitors).

Per alguns adolescents, qui es queixa és perquè vol; al cap i a la fi, si t'ho montes bé, Caldes no ho és tan d'avorrit.

"-Nosaltres que som quatre nois quasi mai no sortim del poble; com a màxim anem a l'Hiperacor. Donem voltes per aquí, anem al bar, fem una partida de billar o anem a qualsevol lloc. No ens avorrim.

-Es que aquest poble no ho és tan d'avorrit si t'ho saps montar bé. Si saps trobar la colla i els llocs, no t'avorreixes" (grup 14-16 anys).

Excepcionalment, n'hi ha que són agosarats i, havent provat la participació en grups que fan coses diferents, han arribat a pensar en la conveniència d'organitzar-se ells mateixos la seva pròpia diversió.

"Nosaltres hem pensat montar democràticament la nostra diversió. Com que fem teatre i som uns 16 o 17, hem pensat que podríem fer altres coses entre nosaltres mateixos" (grup de 12 a 14 anys).

De totes maneres, això no és el corrent. Els petits volten pel poble en colles naturals fins el punt que alguna vegada s'han donat incidents conflictius amb algunes trepalleries.

"Hi va haver-hi un grup que va anar a un estany per a pescar i van tirar un petard per a fer que tots els peixos anessin cap a una banda i en van matar molts. Un d'ells va tenir que anar al jutjat" (grup 12-14 anys).

Els records del passat i les maneres de comportar-se del jovent, fan pensar que els canvis s'operen ràpidament i que són massa els ingredients que possibiliten que l'ús del lleure sigui avui i ara completament diferent. La reflexió és extraordinàriament interessant i lògicament l'han feta només els més grans.

"-Això ha canviat, tothom ha de canviar les estructures de sortir. Cada setmana que surto, per exemple, ja sé el que haig de fer: tinc les meves amistats, els meus programes i tothom fa el mateix per separat. La majoria tenim vehicle.

-I si possessin una discoteca aquí continuarien marxant; només quedarien els més petits de 16 anys. Hi ha una mica l'hàbit de sortir i tallar-ho no és fàcil. Quan vas a una discoteca el que vols és que la gent no et conegui; els de Caldes no hi anirien" (grup de més de 16 anys).

"-El que recordo de quan era petit són els balls que es feien aquí al pati del Casal. Cada dissabte, amb tocadiscs i un bar; era fantàstic. Hi venia molta gent, estava ple. A les 10 a dormir.

-El cinema de l'estiu al carrer té molt d'èxit; no hi fa calor, estàs bé, vas menjant pipes i hi ha el bar allà montat. A l'estiu ve de gust i la gent surt molt.

-I en els sopars que es fan al carrer el que falla més és el jovent" (grup de monitors).

En aquest context la discoteca pren un considerable relleu en el món del lleure dels joves. Es tracta evidentment d'una diversió que afecta la majoria i presidida pels qui no s'han preocupat de trobar un altre sistema de diversió; acaba essent "la" diversió. I en aquesta obsessió, es pensen deliberadament estratègies per a saltar-se la prohibició per causa de l'edat.

"Molts amics nostres van habitualment a la discoteca; els que no hi anem o és per sistema o perquè treballem. També anem al pub on no s'hi pot entrar fins que tens els 16 anys. De totes maneres, hi ha gent que es cola; perquè penses: "no et deixen entrar i són uns "cardons"; però, si per mala pata hi ha una inspecció, no solament te la carregues tu, sinó també l'amo del local" (grup de 14 a 16 anys).

"La discoteca és gairebé l'única diversió juvenil. Es comença per Sir Thomas de Cassà on, si vols, als 14 anys ja hi entres i els pares els hi porten o fan dit. La Pèrgola de Platja d'Aro, Lloret... I no els hi parlis d'anar d'excursió: primer de tot és la discoteca. I això dura un temps, normalment fins els 18 anys que comencen a fer altres coses. Jo també hi he anat a la discoteca i disfrutava com un camell" (grup de monitors).

Sigui quina sigui la diversió escollida, es necessita un relatiu abundant diner de butxaca; qualsevol cosa costa molts diners i és necessari anar ben proveït. Aquesta és una constant tant pels adolescents com pels petits i el control de les pròpies despeses no és gens fàcil.

"Si es va al cinema a Girona, has d'agafar el tren, has de pagar l'entrada i et prendràs alguna cosa l'hamburgueseria. A Alguns ens donen un tant fix a la setmana, 600 pessetes o 1.000 i encara estalviem. El cinema val entre 400 i 500 pessetes. Amb un diumenge es gasten fàcilment 1.000 pessetes" (grup 12-14 anys).

"No és que gastem molt; però a mi em passa que no ho sé controlar: me'ls gasto i no sé com" (grup 14 a 16 anys).

Per a trobar l'ambient desitjat en el seu lleure, els joves acostumen a anar cada vegada més lluny i els desplaçaments solen ésser importants. Pels més petits, sempre és en companyia dels pares;

"No hi sortim massa amb els pares, normalment es surt amb els amics. De totes maneres, a algunes festes majors lluny del poble es sol anar amb ells i si és a Caldes amb els amics" (grup 12-14 anys).

però pels més grans acaba essent un hàbit.

"Cada vegada es surt més tard. Per a trobar l'ambient, s'ha d'anar a segons a on a dos quarts de tres. Es queda tard i es torna tard. Aleshores, s'aixequen tard. Qui té ganes de fer una excusió? Qui té ganes de fer alguna cosa" (grup de monitors).

Hi ha un món absolutament incontrolable i que és molt important pels joves: el carrer. Constitueix un mitjà de socialització que a vegades entra en competència amb la família i l'escola i d'altres, excepcionalment a Caldes, és l'únic mitjà de socialització.

A Caldes, concretament, el carrer juga un notable relleu en les coses que afecten el lleure.

"El carrer juga un paper important. Hi ha moltes colles d'amics per aquí i, a més, s'ha de tenir compte que és un poble. A una ciutat els pares tenen més por i hi ha més control. Aquí no hi ha tant de perill i el carrer és el món en el que el nen juga i es relaciona" (grup de monitors).

Aquesta desolació centrada en la manca d'alternatives i de possibilitats és dramàtica a Caldes. Les coses que es duen a terme en realitat no prosperen, s'enfonsen i, a l'hora de buscar responsables, tothom en té una mica de culpa.

"Quan nosaltres érem petits, n'hi havia molt d'esport a Caldes. I vas deixant de fer això perquè no hi ha prou calés, deixes el voleibol, l'hanbol, la natació, perquè no hi ha ningú que se'n vulgui cuidar. Hi ha hagut despreocupació en aquest aspecte. El pati de l'escola el van adequar per a fer-hi patinatge i volien adequar la pista que hi ha al camp de futbol pel futbolito. Va començar a haver-hi problemes i els mateixos pares van enfonsar el club. Encara hi ha dues o tres nenes que van a patinar a Banyoles i que estan al campionat de Catalunya" (grup de monitors).

Es la idiosincràsia mateixa del poble la que juga un paper determinant en aquesta problemàtica. En principi, la situació a la qual alludeixen els joves no és massa diferent de la d'altres llocs; però a Caldes es veu considerablement agreujada per la pressió social que comporta un poble petit. Tot queda en la voluntarietat d'una persona que s'hi entrega.

"-Aquí a Caldes passa amb tot: mous qualsevol cosa i ets criticat, facis el que facis. Mai estan contents. La dificultat de participació és molt gran. Els hi dónes les coses una mica fetes i la fent desconfia; sembla que si no hi fiquen la màniga, ja no val. Com que no hi ha estructures, tot queda en mans d'una persona que se'n cuida de tot: amb el bàsquet era un professor, amb la natació també i amb la colla sardanista no sé quants anys fa que hi ha el mateix president i està demanant eleccions i no hi ha manera que ningú surti i han hagut d'anar deixant activitats.

-La meva neboda va portar un paperet a casa a veure si volia fer bàsquet; són nenes petites de vuit anys que han de jugar al minibàsquet i les cistelles no les tenien i havien de jugar amb les grans. Es molt gros perquè amb una tarda ho tens arreglat, només és ficar-t'hi.

-Fan avorrir els nens perquè, amb quin interès van allà? Es podrien combinar horaris perquè ara has de programar una excursió tenint en compte que no hi hagi un partit de futbol; si vas mal organitzat, ja no pots fer res" (grup de monitors).

Per superar la situació, es pot arribar a pensar que s'hauria de professionalitzar persones concretes que s'hi dediquin.

"Potser es podria resoldre a base de monitors dedicats" (grup de monitors).

I el rumor es fa córrer: a Caldes hi abunda la droga. Els joves petits se'n fan ressò; però es nega rodonament aquest mite i es puntualitza les seves veritables dimensions: l'alcohol és un dels hàbits en el lleure dels joves i en aquest sentit s'ha de parlar d'una vertadera cultura juvenil de la ingesta; excepcionalment també hi ha algun fumador de marihuana.

"-Aquí davant de casa meva he trobat xeringues per terra.

-Jo he vist passar sobres de droga. Es un poble petit i es passa.

-No hi ha molt mercat de droga; la gent no en parla" (grup 12-14 anys).

"Diuen que hi ha molta droga. En aquest poble ja se sap que es diu una cosa i s'exagera molt. No se sap del cert, nosaltres no hem vist res. Es fuma i és algú que porta xocolata de fora. Quan anem a la discoteca, bevem. Per què no? Després d'estar pencent tota la setmana, va bé una mica de distracció" grup de 14 a 16 anys).

"-Aquí no hi ha mercat de droga; només algun canutillo i bàsicament de gent de fora. D'oferta pública i descarada de la droga, ningú. Aquest és un món que es coneix; és un "mercadillo" tancat, no públic.

-Però de beure és beu molt sobretot amb motiu de les festes majors. Si tothom demana un cubata, tu també, no es pot quedar malament. La droga, en canvi, es troba on es concentra la gent, com una plaga, on hi ha gatzara" (grup de més de 16 anys).

"-Que hi ha droga, segur; però no mercat. El meu avi que tenia un bar, n'havia vist i a dalt a les màquines Déu n'hi do. Hi ha gent de Caldes que fa "canutillos", els qui es punxen, vénen de fora. L'ambient de Caldes, no.

-El jovent consumeix molt d'alcohol, és el boom de l'alcohol: cubates, cubates i cubates; està de moda. Si no demanes alcohol, et miren malament; si no beuen les vuit cerveses, no hi ha marxa. Si no hi ha alcohol, ja no et pots divertir, és molt exagerat. El cigarro i el cubata és la imatge de què són grans" (grup de monitors).

Podem extreure les induccions següents:

1) En el context d'una manca generalitzada d'activitats de lleure al poble, els nois i noies de Caldes no tenen més remei que buscar les diversions i ocupacions fora; només hi ha planificacions de lleure i esportives pels més petits.

2) El vertader drama es planteja a partir dels 14 anys, puix que els nois i noies d'aquestes edats, entre que estudien fora i que encara són considerats petits pels seus pares i responsables, es troben particularment condicionats en el seu lleure. N'hi ha alguns que han pensat en autoorganitzar-se en grup i d'altres que s'ho monten satisfactòriament a la seva manera.

3) De fet, la manera de divertir-se avui no és pas la mateixa d'altres temps; els nois, immersos en els ritmes del món

que els ha tocat viure, plantegen el seu temps lliure amb uns paràmetres nous: l'hàbit de sortir i a vegades molt lluny, el món privat de les amistats preses com un patrimoni individual formant colles a partir de l'experiència del carrer i la necessitat imperiosa de tenir uns diners per a cobrir les despeses d'unes diversions que solen esdevenir cares.

4) Des d'aleshores, la discoteca pròxima o llunyana és la diversió de grans i petits, aquests darrers jugant les estratègies necessàries per a ésser-hi admesos malgrat els impediments legals imposats per l'administració.

5) La manca generalitzada d'activitats de lleure a Caldes es correspon amb una manera d'ésser i de viure del poble: segons els joves hi ha una despreocupació en l'aspecte de l'esport, la producció d'activitats no està lligada a estructures sinó a persones fortament criticades gratuïtament per la gent i es fa difícil posar en marxa iniciatives per manca de responsables fins el punt dramàtic que els nois i noies s'acaben avorrint.

6) I la gent parla de la droga a Caldes com un mite de la problemàtica juvenil; en realitat, si alguna comercialització privada hi ha és de gent de fora de Caldes. El que sí que és general és l'addicció dels joves a l'alcohol com una conducta lligada estretament al lleure i com una dinàmica cultural imposada per una certa moda i sota la pressió d'un context que ajuda a donar normalitat a la mateixa ingesta de l'alcohol.

5. Les demandes juvenils

Formulàvem als diversos grups de joves el requeriment sobre les seves suggerències o peticions personals i col·lectives per a donar un compliment a les expectatives pel que fa al lleure; és a dir, els invitàvem a somniar entorn d'uns desitjos el contingut dels quals projectessin unes determinades aspiracions.

Tota proposta sobre el paper era lícita i, per tant, ens interessava que despleguessin la seva espontaneïtat malgrat que determinades suggerències poguessin ésser carregades d'aspectes utòpics i irrealitzables.

Alguns, no pas pocs, parlen de la necessitat d'emplaçament d'una discoteca com un clar exponent espontani d'aquella voluntat indefugible de somniar.

"-Aquí es podria fer una discoteca.

-El que passa és que tampoc ens hi deixarien entrar.

-Hauria d'ésser d'aquelles que hi deixen entrar els nens de menys de 13 anys" (grup 12-14 anys).

"-Demanariem una discoteca. Alguna cosa que animés el poble perquè aquí no hi ha res.

-Hi falta ambient. Tothom se'n ha d'anar a la discoteca de Cassà, de Platja d'Aro... Faria falta una discoteca per a portar gent de fora a aquí" (grup de 14 a 16 anys).

La discoteca de totes maneres planteja uns greus inconvenients i causaria molts conflictes amb la gent del poble. Alguns matisen considerablement l'espontaneïtat d'aquell desig.

"Els vells es queixen quan senten la música. Una discoteca massa gran tampoc seria interessant" (grup de 12-14 anys).

"De totes maneres, amb la discoteca hi hauria bastants follons; on n'hi ha, sempre hi ha follons: baralles entre pobles que faria necessari portar un regiment de guàrdies civils" (grup 14-16 anys).

"-Pels qui estàvem acostumats a viure a Barcelona, el que hi ha aquí és tranquil·litat. I, a més, en aquest poble hi ha els balnearis que no sé què m'hi jugaria que influeixen molt a l'ajuntament. Com

voleu que es monti aquí una discoteca? Es queixarien pel que la discoteca porta.

-Jo en part això ho apoiaria. Si surts a Platja d'Aro, a Lloret, a Blanes hi ha baralles per tot arreu. Es beu més del compte i passen coses i aquí també passaria. També m'agradaria no tenir que sortir fora; però hi ha moments que no hi ha molt control. Ho he vist fora d'aquí. Una discoteca provoca molt bullici, ja m'està bé que la gent per a anar a aquests llocs es vegi obligada a marxar fora. Al cap i a la fi això és massa tranquil perquè la gent se'n va.

-No s'hauria de pensar amb una discoteca corrent, sinó amb una pensada fins els 18 anys que encara no poden sortir. A Cassà Sir Thomas és una discoteca de gent jove des dels 14 i 15 anys i sempre està plena" (grup de més de 16 anys).

Una segona demanda molt generalitzada és la d'un local de cinema que es justifica a bastament pensant amb els més petits que no tenen altre recurs que voltar pels carrers. Aquí ens trobem amb una demanda més realista. I no és casualitat que sempre, tant abans com ara, es pensi amb l'esplai dels més petits.

"Hi hauria d'haver un cinema; quan en fan a l'estiu pels carrers és molt maco. Nosaltres creiem que també funcionaria l'hivern en un local" (grup 14-16 anys).

"-No hi ha cinema, ni tan sols biblioteca encara; és una vergonya. Fa tant de temps que diu que es monta!

-Aquí fa bastants anys hi havia hagut dos cinemes: el que és ara el local de la biblioteca i el Casino, el dels petits i el dels grans, i s'omplien. Potser ara no funcionarien perquè la gent continuaria agafant el tren.

-El que seria interessant és un cinema pels més petits perquè no saben on anar. Suggerixo un cinema infantil pels de menys de 14 anys" (grup de monitors).

Sigui com sigui, es sent una pregona necessitat d'ocupar i diversificar el lleure; hi ha el considerable risc que la novetat de certes iniciatives representés innovació; però que l'hàbit adquirit destruis absolutament la iniciativa.

"El que trobem a faltar aquí és diversió. Els cinemes que hi havia els van tancar i l'únic local que hi ha és el de les Germanes Hospitalàries on hi

fan teatre de tant en tant. Si hi fessin cinema hi aniria molta gent perquè quan se'n feia estava sempre ple. El perill és que s'omplís com a novetat i després ja no hi aniria ningú" (grup entre 12-14 anys).

Hi ha un tema que també es generalitza en les nostres converses: el poliesportiu. Provoca una certa inquietud l'acabament de les obres de la pista l'atur de les quals mereix tota mena d'interpretacions; poder-ne disposar suposaria superar la gran manca d'instal.lacions esportives que pateix Caldes.

"-Hi ha un poliesportiu que no funciona perquè encara no està cobert. Estàs jugant i s'ha de marxar si plou. Cobert hi podrien jugar encara que ploqui, nevi o hi hagi un diluvi.

-A nosaltres ens agrada molt l'esport; el bàsquet i l'atletisme, si n'hi hagués, també ens hi apuntaríem. No hi ha gent que ens entreni.

-Això es podria arreglar amb un bon poliesportiu i amb gent que volgués entrenar. Se'ls pot contractar; però són molt lents els d'aquest ajuntament.

-Quan surts de l'escola et trobes que ja no saps què fer, nosaltres ens vam trobar que ja no vam poder practicar més el bàsquet perquè només hi havia un equip de divuit anys que es va desfer.

-Hi ha el futbol; però només hi juguen els nois" (grup entre 12-14 anys).

"Ja l'acabaran el poliesportiu; però del dit al fet..." (grup 14-16 anys).

"-A veure si ens acaben d'una vegada el poliesportiu; només hi ha els vestidors i falta la pista. Volem fer equips: bàsquet, voleibol... i ens falten instal.lacions i material.

-El poliesportiu, ja. Hi ha els terrenys i no està fet. El futbol és cert que és molt dinàmic; però no hi ha res més i hi ha gent que jugaria a altres coses i no pot. I el futbol s'acaba als 18 anys perquè aleshores porten gent de fora i no et deixen jugar. Fa anys i panys que és així.

-No hi ha massa temps per a fer esport; però el poliesportiu fa falta. Segons sembla l'obra es va parar perquè algú se'n va endur els diners del pressupost" (grup de més de 16 anys).

Davant del panorama, es pot fàcilment al.lucinar: un parc d'atraccions petit (com el de Girona que, sembla, que es diu Pin) obert quan no hi hagués col.legi i ubicant-lo entre varis pobles

per a fer-lo més rendable; una pista de tennis; entrar a cases abandonades com si es tractés d'una casa-fantasma; un lloc per a jugar a "bolos", al futbolín, a les màquines; un parc on es pugui anar amb monopatí que agrada a determinades edats; llocs de treball a Caldes, etc.

Però hi ha una reflexió que expressa una reivindicació profundament sentida en tant que demana i reclama una mica més d'atenció pels joves.

"En compte de fer un camp de golf com el que fan ara, s'hauria de pensar més amb nosaltres. Aquí no hi ha res i, si es fes alguna cosa, s'hauria de fer al poble perquè els de la urbanització tampoc vindrien" (grup entre 12 i 14 anys).

I el somni acaba amb la seriosa demanda d'un local polivalent per a la joventut on es pugui fer coneixement i relació. Aquest local hauria de jugar el paper de centre de cohesió de la vida juvenil a Caldes.

"Trobem a faltar un local per a joves que hi hagués música" (grup 12-14 anys)

"-Es necessita un local on hi hagi una mica de tot i, encara que sigui amb una cortina, que hi hagi un espai per ballar i per disco, tipus pub-disco.
-Un local on et puguis trobar i conèixer gent, on ens puguem conèixer perquè ni ens coneixem; per exemple, aquí hi ha gent que m'he preguntat al començament si era de Caldes" (grup 14-16 anys).

"-No hi ha locals de trobada pel jovent; només a Can Quim o la Casa Rosa. El Jardinet és a la carretera de Llagostera i està ple. El Seratom és per joves de 17 i 18 anys i la relació és amb joves d'altres pobles.

-Faltaria un lloc que hi haguessin entitats diverses, perquè no es pot anar enlloc a jugar a res, ni tan sols a escacs ni ping-pong. Un lloc on els joves hi trobessin el seu espai, tranquils. Si ho tens, t'hi acostumes a anar-hi. Un local polivalent per a totes les edats; t'hi acostumes a anar-hi encara que sigui per inèrcia. Com a can Quim que s'ha convertit en el lloc de reunió; sempre saps que hi trobaràs algú i faràs una partida del que sigui" (grup de més de 16 anys).

"-A la casa Rosa hi havia hagut una junta de jovent que montava activitats. No va funcionar i se la van apoderar els avis perquè els joves la van abandonar. Era el centre de reunió per a tothom. Després Can Quim va esdevenir un centre cultural i de trobada.
-Potser la casa Rosa es pot recuperar.
-Deixeu els avis en pau.
-Es tractaria d'un local on hi hagués televisió i s'hi poguessin fer reunions.
-On hi hagués una pista per ballar, una mena de pub juvenil" (grup de monitors).

N'hi ha que somnien amb la muntanya i fer excursions en pla d'esplai amb la intenció de fomentar les relacions de grup perquè constaten que difícilment es relacionen els joves de diverses edats. Es per això que els monitors han pensat seriosament en aquesta alternativa.

"-Un centre excursionista seria una cosa positiva; hi ha ganes de moure's i potser el que manca és el medi. Necessiten algú que els animi, els estiri.
-Els més grans de l'esplai també volen anar a acampar; es pot anar estirant i es poden enganxar.
-Alguns de nosaltres hem fet el curs de monitors amb l'Escola de l'Esplai de Girona.
-Essent monitor només pots dur 10 persones; però com a cap tota una colònia i tens més responsabilitat legal. Fer el curset és com professionalitzar-te, a 18 anys ja el pots fer. A 16 anys premonitor que és com un aprenent, a 18 anys monitor i a 23 anys cap" (grup de monitors).

Fent una síntesi ràpida de les propostes, desitjos i expectatives manifestades pels nostres joves interlocutors, podem dir:

1) Entre els diversos somnis utòpics els joves de Caldes han manifestat una sèrie d'aspiracions: un petit parc d'atraccions amb una pista de monopatí, una camp de tennis, l'ús de les cases abandonades per a jugar-hi a la por, un indret per jugar a bolos, al futbolín, a les màquines, llocs de treball, una discoteca, etc.

2) Ja amb més realisme i amb una voluntat expressa de concretar més les coses, es parla de la discoteca i de la sala de cinema pensant sobretot amb el públic més infantil. I no es pot deixar de banda l'observació feta sobre el perill que la novetat fos causa d'atracció i que l'habitució no aconseguís trencar la dinàmica ja iniciada de buscar el lleure fora i lluny de Caldes. No es pot deixar de prendre'n bona nota.

3) L'esport és un camp important darrera el qual molts joves veuen condicionades les seves aspiracions. Denuncien obertament i sense embuts la manca d'instal·lacions (la demanda expressa de l'acabament de la pista del poliesportiu n'és una bona mostra) i de material i l'absència de professionals dedicats a l'educació física. Les coses acaben prosperant a partir d'iniciatives puntuals sense cap mena de planificació al respecte.

4) El tema del local polivalent apte a realitzar les funcions d'un veritable espai juvenil no és pas una qüestió menor. D'una banda, sempre segons els joves, hauria de tenir una infraestructura de serveis (jocs de taula, televisió, pub-disco per ballar, adaptació adequada a totes les edats, petit bar) i, per l'altra banda, hauria de satisfer la necessitat de trobada i de coneixement mutu entre els mateixos joves. Es prou significatiu que ells mateixos diguin que no es coneixen en el context de Caldes mateix.

5) El trencament de la relació rutinària i quotidiana de la vida local es pot aconseguir en l'educació a la muntanya i l'excursionisme; tasca que no és impossible a partir de fer projectes amb monitors capaços de motivar i de donar fidel traducció a les aspiracions manifestades pels mateixos joves.

6) Un argument fort pel treball dels joves en el lleure és el requeriment explicitat i verbalitzat de què "cal pensar més

amb nosaltres". Malgrat que la reivindicació pugui tenir coloracions crítiques proveïdes d'una certa agressivitat, suposa un crit d'atenció que espera una legítima resposta.

Conclusions. A manera de suggerències de política juvenil

Al terme de la nostra recerca i amb el desig acaronat d'haver realitzat una recerca operativa, malgrat que hem anat elaborant unes línies de conclusió en cadascun dels diversos apartats del que constitueix la segona part d'aquesta petita investigació, ens prenem la llibertat de fer algun suggeriment entorn d'una possible actuació entre els joves de Caldes de Malavella.

No és la funció del sociòleg dir el que la societat ha d'ésser, sinó que la seva tasca concreta acaba quan ha pogut arribar a definir el que és. Tenim la gosadia de fer-ho, malgrat que la nostra consciència professional ens ho impediria. Es tracta només d'insinuacions o d'indicacions sobre el tema a partir de la realitat analitzada.

No ens sorprèn de cap manera el que ens revela aquesta recerca entorn de l'existència d'un món juvenil profundament marcat pel context social i de vida que configura una manera concreta d'ésser i d'estar a Caldes de Malavella. Al cap i a la fi els joves formen part de la societat.

Aquest context precisament deixa entreveure la manca d'identitat del poble de Caldes en tant que té una vida social i econòmica molt dependent de l'exterior.

Des d'aleshores, els joves ja majoritàriament des dels 14 anys -i àdhuc abans d'aquesta edat per a molts d'ells- comparteixen la seva vida juvenil en espais territorials que van molt més enllà dels límits municipals de Caldes. Aquest fet explica la singularitat de les relacions juvenils que, d'una banda, es beneficien d'una contactes més estesos i diversificats; però, de l'altra, dificulten la quotidiana comunicació i coneixement mutu

a l'interior del municipi. I això fins el punt de compartimentar els seus contactes en funció de l'edat, de l'escola que es freqüenta i de les escasses ofertes locals de relació i d'intercanvi.

No és exagerat el que diuen ells mateixos que no es coneixen i que la recerca de l'amistat i de la colla juvenil acaba essent un problema personal i confiat a les capacitats personals de cadascú.

Des d'aleshores, plantejar una política juvenil en un context amb aquests condicionants no és pas una obra menor des del moment que suposa tenir els objectius molts clars: engendrar una participació on no hi ha massa possibilitats alternatives i on l'hàbit de buscar solucions fora no sembla pas fàcil de trencar.

I crear participació vol dir haver construït instruments motivacionals aptes a empènyer els joves en una dinàmica de consciència social i cívica i d'interès personal i col·lectiu; es necessita prèviament una certa consciència que s'està omplint un buit que, ara per ara, s'ha fet present amb evidència encara que potser amb una excessiva timidesa. No creiem que sigui assumir el problema en totes les seves dimensions quan s'expressen amargament dient que "aquí no hi ha res" o "no s'ha pensat amb nosaltres. La queixa és eixorca sense una voluntat activa de participació; però també és cert que la queixa és pertinent en tant que expressa un malestar, una ànsia i un disgust.

Es bona la idea municipal de plantejar aquesta recerca en la búsqueda tenaç i constant de la resposta al repte juvenil. I hi ha una pedagogia àmplia a posar en marxa en l'enfrontament directe a la provocació o al desafiament juvenil. Una pedagogia social que inclou el lleure, el civisme, l'esport i l'entreteniment; en definitiva, una pedagogia cultural en la seva totalitat.

La voluntat política de l'ajuntament de Caldes de Malavella ha d'escoltar les veus del vent, ha de fer una lectura atenta dels discurs verbalitzat pels nostres interlocutors, a

vegades molt simple i d'altres més ordenat, segons les seves edats i la seva ubicació residencial.

I cal saber escoltar, tot impulsant una dinamització política dels espais juvenils que ostensiblement semblen més deficitaris. Sobretot, tenir la idea clara que cal potenciar la cohesió juvenil sense substituir ni rellevar la capacitat organitzativa d'ells mateixos, perquè aquesta ha de tenir els mitjans, però el protagonisme ha d'ésser dels joves.

I en això consisteix precisament un treball pedagògic: donar elements suficients i vàlids que permetin l'elaboració de la realitat, deixant la decisió final de tota l'actuació als mateixos joves. Una tasca pacient, delicada i difícil.

Dintre d'una línia de propostes concretes, haurem d'ésser conseqüents amb les reflexions que acabem de fer. Podem dir que, d'entrada, sembla que hi ha dos àmbits en els que la intervenció municipal podria pensar tenir-hi una incidència concreta.

A) El primer és el de l'esport. Fer-se ressò del clam juvenil en el tema dels recursos pel que es refereix a les instal·lacions i al material esdevé una vertadera necessitat. No es pot plantejar la pràctica dinàmica de l'esport, tant el de manteniment com el de competició, sense l'adequació mínima d'uns espais, d'unes pistes, d'uns vestuaris, d'uns materials esportius, d'un acondicionament i d'una conservació dels llocs dedicats expressament a la pràctica esportiva.

Aquest primer àmbit implica i requereix una certa planificació i una determinada intervenció urbanística que, segons i com, pot ésser de gran envergadura. Només cal pensar que la demanda dels joves necessita d'actuacions agosarades i eficients. Al cap i a la fi el tema esportiu afecta els joves sense distinció d'edat, d'origen i de sexe.

B) L'altre àmbit és de l'animació socio-cultural que suposa almenys dos punts concrets d'intervenció:

a/ L'habilitació d'un local per a cinema i tota mena d'espectacles pensant exclusivament amb la població infantil i adolescent; més com a centre de cohesió, relació i trobada que com a entreteniment pròpiament dit.

b/ La idoneïtat d'un local polivalent que, com a espai juvenil, esdevingui lloc de relació, trobada i intercanvi, adaptat a totes les edats i amb possibilitat d'espais per a reunir-se, jugar, ballar i passar l'estona.

Seria d'interès partir, abans de fer res, de la constitució d'un Consell Local de la Joventut. Consell Local dotat amb mitjans i recursos que permetin articular les diverses institucions o associacions que apleguen joves, que doni un caràcter unitari i creatiu a qualsevol iniciativa sortida dels mateixos joves.

Aquest Consell hauria de tenir uns estatuts, disposar d'una secretaria pròpia i comptar amb l'ajuda i el suport d'un animador socio-cultural professionalitzat amb capacitat d'introduir-se en el món dels joves i de dinamitzar qualsevol iniciativa. Aquest animador podria anar incrementant la seva dedicació segons ho anessin aconsellant les exigències del funcionament del Consell.

El Consell Local de la Joventut és qui aconsellarà la incorporació d'entrenadors esportius, de monitors del lleure, d'iniciadors a la muntanya i de tota infraestructura que es faci indispensable. La miniplataforma que ja existeix en podria ésser un bon punt d'arrencada; només cal cohesionar-la i dinamitzar-la en un projecte més global.

El joventut necessita equipaments, segons un estudi

■ Caldes de Malavella.— El municipi de Caldes de Malavella necessita infraestructures esportives i socials adreçades al joventut, segons es desprèn de les conclusions d'un estudi titulat *Caldes de Malavella, 1991: acció política i joventut*, que, a iniciativa de l'Ajuntament, han elaborat els sociòlegs Raimon Bonal i Jaume Mingujón. L'Ajuntament ja ha previst la construcció d'un pavelló poliesportiu; i està a punt de finalitzar les obres d'arranjament i condicionament del cinema-teatre. A més, es planteja fer en un futur un local polivalent.

Els sociòlegs han elaborat el treball a Caldes de Malavella, a partir de diverses reunions que han mantingut amb un col·lectiu de 32 joves, repartits en sis grups —un d'entre 12 i 14 anys, dos d'entre 14 i 16 anys, i tres de més de 16 anys—. En l'estudi es defineix Caldes com un poble «difícil, tancat i individualista», i es remarca la manca de participació tant dels grans com de la gent jove. També es fa esment de la carència de perspectiva esportiva i dels fracassats intents dels moviments associatius. En les conclusions de l'estudi es remarca la necessitat que la política juvenil del municipi passi per fomentar la participació, amb la creació dels instruments que ho facin possible, sobretot, en els camps de l'esport i de l'animació socio-cultural. També es recomana la constitució d'un Consell Local de la Joventut. / P.B.

9 d'agost-91,
PUNT DIARI